

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXV П'ЯТНИЦЯ, 11 СІЧНЯ 2008 РОКУ ЧИСЛО 2 VOL. CXV FRIDAY, JANUARY 11, 2008 No. 2

Гіларі Клінтон перемогла в Ню-Гемширі

МАНЧЕСТЕР, Ню-Гемшир. – Кандидат у Президенти США сенатор Гіларі Клінтон 8 січня виграла попередні вибори Демократичної партії у штаті Ню-Гемшир. Її перемога в цьому штаті стала видовищною несподіванкою, бо оглядачі передрікали, що там з великим відривом переможе сенатор Барак Обама.

Г. Клінтон після оголошення результатів емоційно подякувала прихильникам у штаті Ню-Гемшир і сказала, що, слухаючи виборців, вона знайшла „свій власний голос". Тиждень тому попередні вибори кандидата в штаті Айова, виграв Б. Обама, а Г. Клінтон була на третьому місці.

Сенатор Б. Обама визнав поразку в Ню-Гемширі і привітав Г. Клінтон з перемогою.

Попередні вибори від Республіканської партії виграв ветеран в'єтнамської війни Джон Макейн. Він сказав своїм прихильникам, що голосування у Ню-Гемширі показало, як виглядає справжнє повернення. Деякі коментатори вважали, що в Дж. МакКеейна немає жодних шансів на перемогу в цьому штаті. *(ББС)*

Михайло Саакашвілі знову обраний президентом Грузії

Михайло Саакашвілі

ТБІЛІСІ, Грузія. – В суботу, 5 січня, в Грузії відбулися позачергові президентські вибори, під час яких Михайло Саакашвілі одержав майже 53 відс. голосів – удвічі більше, ніж його головний суперник Леван Гечечіладзе. Однак, незважаючи на таки розрив у результатах, грузинська опозиція вимагає другої тури голосування. Тим часом міжнародні спостерігачі, зокрема від Організації безпеки і співробітництва в Европі (ОБСЕ), визнають ці вибори вільними і чесними. Член керівництва Европейського союзу Гав'єр Солана назвав вибори в Грузії „справжнім змаганням".

Президент України Віктор Ющенко 8 січня мав телефонну розмову з Президентом Грузії М. Саакашвілі. Він привітав М. Саакашвілі з перемогою на позачергових виборах Президента Грузії, що відбулися 5 січня. Також співрозмовники обговорили перспективи розвитку двосторонніх відносин України та Грузії. М. Саакашвілі запросив В. Ющенка взяти участь в урочистій церемонії інавґурації Президента Грузії. (Прес-служба Президента України) *(Радіо „Свобода")*

Президент України звертає увагу на національні пріоритети

Президент України Віктор Ющенко 27 грудня провів традиційну річну підсумкову пресову конференцію „Національні пріоритети". Подаємо окремі відповіді Президента на запитання журналістів.

– Скільки ще часу потрібно, щоб частина українських політиків позбулася комплексу меншовартости стосовно Росії, і скільки ще часу потрібно, щоб російські президенти перестали бути тими, хто перекручує українську історію і дає зовсім інше трактування національно-визвольних змагань?

– Я думаю, що в значній мірі відповідь українського політика на ті чи інші питання національного пріоритету залежить перш за все від українського суспільства, від нашого відчуття причетности до України та її історії, а не від того, як коментує третя сторона нашу історію. Для мене здається більшою проблемою, щоб українці кінець кінцем зрозуміли, що у них є власна історія. І нам не треба вчителів, які б пояснювали окремі сторінки цієї історії. Це наше внутрішнє питання. Переконаний, що ми навчимося шанувати власну історію без підказок. Переконаний, що українське суспільство повинне знати одне: на брехні консолідацію ніколи не вибудуєш – чи ця брехня стосується нашої історії, чи ця брехня стосується

(Закінчення на стор. 3)

Знайдено сховок з архівом УПА

Одна з 34 світлин, знайдених у сховку УПА.

Лариса Марчук

КОЛОМИЯ, Івано-Франківської обл. – Мешканець села Воскресінці, що біля Коломиї, Андрій Мигалюк випадково натрапив на давній сховок українських підпільників. Коли він відкрив згорток, звідти посипались світлини. На кожній були зображені вояки УПА, а на звороті стояли дати: 1946, 1947, 1948 роки.

Понад 60 років усі 34 фотографії ховала на горищі своєї хати підпільниця ОУН Параска Гуцуляк. Відсидівши у сибірських таборах, повернулася в рідне село і померла, але нікому не розповіла про сховок. Стара хата дісталась родині А. Мигалюка. Коли він лагодив дах, натрапив на паперовий згорток.

– Фотографії дуже добре збереглися. Очевидно, Параска постійно сюди заглядала, бо шматок газети, в якій були загорнуті світлини, вже з 70-их років, – розповідає 34-річний А. Мигалюк – Однак, я не знаю, що то за люди на знимках.

Тоді ми з тими світлинами пішли до найстарішої мешканки села Воскресінці, 86-річної Ганни Жулинської. Вона була дуже здивована, побачивши ці світлини. Почала розпитувати, де А. Мигалюк їх знайшов. Відразу впізнала на фотографіях Степана Гуцуляка – рідного брата Параски Гуцуляк.

– Родина Гуцуляків – і батько, і син Степан, і доньки Параска та Марія були підпільниками, – розповіла Г. Жулинська. – Мабуть, Степан дав на збереження світлини повстанців Парасці, бо всі Гуцуляки загинули. А вижила тільки вона. Параску перший раз заарештувало НКВД ще в 1939 році, за перших совітів,

(Закінчення на стор. 3)

Бойові побратими (фото з числа збережених Параскою Гуцуляк).

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

„Нафтогаз“ штучно доводили до банкрутства

КИЇВ. – Прем’єр-міністер Юлія Тимошенко почала новий рік із газових проблем. На зустрічі з новопризначеним головою державної компанії „Нафтогаз України“ Олегом Дубиною 8 січня вона заявила, що це підприємство перебуває на межі банкрутства і що такий стан був штучно створений, з метою усунути державу від контролі над українською газотранспортною системою. Практично в першому кварталі 2008 року готувалося вже через штучну процедуру банкрутства передати цю систему сумнівним компаніям, які готові були забрати „за борги“ те, що є в Україні. Ю. Тимошенко була чи не єдиною з українських високопосадовців, хто вийшов до праці, незважаючи на різдвяні вакації. І першою була зустріч з головою національної компанії „Нафтогаз України“, який доповів про невтішне становище у „Нафтогазі України“. 8 січня указом Президента України В. Ющенка утворено комісію з перевірки діяльности Національної акціонерної компанії „Нафтогаз України“ та здійснення заходів з впорядкування діяльності цієї компанії. (*ББС, Прес-служба Президента України*)

Гроші для шахтарів вкрадено

КИЇВ. – Прем’єр-міністер Юлія Тимошенко заявила 4 січня про необхідність перевірки фінансової діяльности у вугільній промисловості. Вона наполягає, аби шахта ім. Засядька взяла кредит для негайного забезпечення житлом родин гірників, які загинули внаслідок вибухів, що сталися на копальні наприкінці минулого року. За даними уряду, з 107 родин, які втратили тоді годувальників, 50 потребують поліпшення житлових умов. Гроші на помешкання має виділити керівництво шахти. Прем’єр також повідомила про те, що має інформацію про нецільове використання коштів, які виділяються з державного бюджету на закриття шахт. „Ці кошти відмивалися нахабно. І не соромно було ці гроші, які йшли, зокрема, й на підвищення безпеки праці шахтарів, відводити в офшорні зони?“, – сказала вона. Голова уряду доручила підготувати програму комплексної та глибокої перевірки всієї вугільної галузі країни. Українські шахти – одні з найнебезпечніших у світі. Лише за 11 місяців минулого року на них загинули 249 гірників, майже 6 тис. – травмовані. (*„Кореспондент“*)

Попередній уряд залишив високий рівень інфляції

КИЇВ. – Прем’єр-міністер 4 січня провела нараду з представниками міністерств економіки, фінансів, аґрарної політики, палива та енерґетики, податкової адміністрації та митної служби. Вона наголосила, що залишені попереднім урядом інфляційні процеси, рівень яких сягає 17 відс., треба терміново зупиняти, але так, щоб не порушувати вимог вступу України до Світової організації торгівлі. Результатом роботи нинішнього уряду має стати розроблення і виконання чіткого пляну протиінфляційних заходів, із зазначенням термінів та осіб, відповідальних за виконання. (*Радіо „Свобода“*)

Два календарі залишаються

КИЇВ. – Патріярх Київський і всієї України-Руси Філарет, предстоятель Української Православної Церкви Київського патріярхату, відповів 4 січня на запитання Радіо „Свобода“ про можливість впровадження єдиного календаря для Церкви і держави. „Краще було б, якби всі християни святкували Різдво Христове в один день, разом, – сказав Патріярх – Православні Церкви, Католицька Церква і протестантські Церкви святкують Різдво 25 грудня і тільки п’ять православних церков – Єрусалимська, Російська, Українська, Грузинська і Сербська – святкують за Юліянським календарем. Після 1917 року Російська Церква перейшла на новий календар і спробувала святкувати Різдво Христове 25 грудня за новим стилем. Але храми були порожні. А 7 січня вони були виповненими. Я був учасником Всеправославних нарад з приводу церковного календаря. Ми були за те, щоб переходити на новий стиль, але ми враховували настрої російської і української пастви і дійшли до висновку, що за умови переходу на новий календар буде те ж саме, що в 1917 році. Ми утримуємось тільки з тієї причини, що народ не підтримує“. (*Радіо „Свобода“*)

Катастофа в Озівському морі

КЕРЧ. – 4 січня в Озівському морі стався сильний шторм – швидкість вітру сягала 25-30 метрів за секунду, висота хвиль – до 3 метрів. У штормі поблизу Керченської протоки затонуло судно „Ванеса“ з вантажем металобрухту, яке під прапором Болгарії йшло з Бердянська до Варни. На його борту перебували 10 членів екіпажу – громадяни Болгарії, та український лоцман. До пошуково-рятувальних робіт були залучені теплохід та морський буксир Керченського морського торговельного порту, морський буксир російського порту „Кавказ“, а також гелікоптер Міністерства з надвичайних ситуацій України. Берегову смугу обстежували 150 рятувальників. Вдалося знайти трьох моряків, але двоє з них померли від переохолодження. Рятувальники виявили перевернутий рятувальний пліт „Ванеси“. Людей не знайшли. Рятувальникам вдалося зняти з мілини і відвести у безпечне місце судно „Сільвер“ під камбоджійським прапором, яке вітер зірвав з якоря. Сіла на мілину російська баржа „Різо“ із вугіллям, яка відірвалась від буксира. (*УНІАН*)

Залізничні квитки подорожчали

КИЇВ. – З нового року набув чинности наказ Міністерства транспорту і зв’язку про подорожчання залізничних квитків майже на 10 відс., виданий у жовтні. Ще півтора року тому уряд Віктора Януковича вирішив поетапно підвищувати тарифи на залізничні перевезення. Підвищення має сягнути загалом 43 відс. Останнє підвищення відбулось у липні минулого року, а в порівнянні з минулим січнем тарифи на пасажирські перевезення зросли на 25 відс. Колишній міністер транспорту Микола Рудьковський напередодні вересневих парляментських виборів обіцяв скасувати підвищення, але не зробив цього. Тепер він звинувачує новий уряд у тому, що цей наказ не скасований. Новий керівник міністерства Йосип Вінський заявив, що всі дії з залізничними тарифами попереднього керівництва вивчають, а рішення за ними будуть ухвалювати після затвердження державного бюджету. (*УНІАН*)

В пам’ять Василя Стуса і Василя Симоненка

КИЇВ. – З нагоди 70-річчя з дня народження Василя Стуса Національний банк України ввів в обіг 8 січня ювілейну монету номіналом 2 грн., присвячену поетові, громадському діячеві, перекладачеві, літературознавцеві Василеві Стусові (1938-1985). Тираж – 35 тис. Гурт монети рифлений. На реверсі монети зображено портрет В. Стуса на тлі стилізованої мозаїки Алли Горської „Жінка-птах“. Художник і скульптор Володимир Атаманчук. 8 січня, на день народження Василя Симоненка у Черкасах представники Української народної партії, Народного руху України, Трудової партії України відвідали могилу поета, до якої було покладено квіти. Учасники акції вшанування пам’яті поета запалили поминальні свічки. Під час акції лунали авдіозаписи віршів В. Стуса. Вони вимагають встановлення в цьому році пам’ятника В. Симоненкові в Черкасах. (*„Кореспондент“*)

Кандидати на Шевченківську премію

КИЇВ. – Опубліковано список з 64 претендентів на отримання Державної премії ім. Тараса Шевченка. Серед них – відомий музикант і співак Олег Скрипка як режисер-постановник етнофестивалю „Країна мрій“, вокальна група „Пікардійська терція“ за концертні програми „Антологія, два томи“, „З Неба до Землі“, журналіст Юлія Мостова за цикл публіцистичних статтей у тижневику „Дзеркало тижня“. (*УНІАН*)

СУМ прагне контролі

КИЇВ. – Київська міська організація Спілки Української Молоді (СУМ) 4 січня звернулася до до Президента України Віктора Ющенка з пропозицією про створення громадської ради при Управлінні Служби безпеки України у Києві і Київській обл. як дорадчого органу для сприяння підвищенню ефективности й прозорости в діяльності органів державної безпеки у дотриманні законности, прав і свобід громадян, утвердження принципів демократії та верховенства права. (*Прес-служба СУМ*)

Українці хочуть лікуватися у сімейних лікарів

ЖИТОМИР. – Усе більше українців впевнюються у тому, що сімейна медицина – це зручно, вигідно та спокійно. Про це свідчить досвід Житомирської области, де у 2007 році було відкрито 17 закладів та 45 структурних підрозділів сімейної медицини – удвічі більше, ніж позаторік. А всього в області функціонує 214 закладів сімейної медицини, в яких працює 404 лікарі. Питома вага населення, яке обслуговують сімейні лікарями, складає 60 відс., дітей – 40 відс. Пріоритетним напрямком залишається профілактика, основою якої стало навчання в Школах здоров’я. (*Радіо „Свобода“*)

Могилу гасидського праведника хочуть перенести до Єрусалиму

УМАНЬ, Черкаська обл. – Канцелярія прем’єр-міністра Ізраїлю Ехуда Ольмерта докладає зусиль для перенесення могили уманського праведника Нахмана до Єрусалиму. У разі досягнення компромісу, ізраїльтяни готові запропонувати Україні фінансову компенсацію. Наприкінці грудня делеґація Ізраїлю відвідала Умань та Київ. Українська сторона повідомила, що поховання гасидського праведника буде визнано національно-культурною спадщиною. Водночас більшість гасидів виступають проти перенесення поховання праведника. (*„Кореспондент“*)

150 лещетарів – в повітрі

ЛЬВІВ. – У Львівській області на туристичній базі „Захар Беркут“ при підйомі лещетарів на гору Високий Верх зламалась канатно-крісельна дорога, внаслідок чого 150 осіб залишились у кріслах на висоті. Майже на шість годин лещетарі зависли над землею. Рятувальники Міністерства з надзвичайних ситуацій з Волосянського гірського пошуково-рятувального пункту зняли їх з крісел канатної дороги. Постраждалих немає. (*УНІАН*)

Вовки у Закарпатті

УЖГОРОД. – Вовків у Закарпатті розплодилося далеко понад оптимальну щільність. Вони загрожують населенні свійським тваринам. Нещодавно вовк покусав трьох жителів Ужгородського району. Хвороби, які переносить вовк, лікувати важко. Найнебезпечнішою з них є сказ. Зараз у Закарпатті, Свалявському районі, близько 30 осіб проходять лікування від сказу. Вони заразилися, коли обробляли вовчі шкури. У 1970-их роках на території Закарпаття нараховувалося 20-25 вовків, зараз їх понад 170. Окремі закарпатські біологи пропонують занести вовків до Червоної книги, однак, якщо не проводити відстріл вовків, то до червня наступного року їх в области розплодиться до пів тисячі, а це катастрофічно багато. Лисиць в Закарпатті також у п’ять разів більше за науково-обґрунтовану щільність. (*Радіо „Свобода“*)

Президент...

(Закінчення зі стор. 1)

нашого дня. Історія протистояння, нацьковування, історія життя в старих мітах, штучне нав'язування проблеми – чи то російської мови, чи нашої історії, чи замовчування правди Великого голоду, чи питання, які стосуються інтеґраційних процесів, нашої безпекової політики, оборонної політики, наших загальнонаціональних пріоритетів – це речі, які повинні нас об'єднувати. І чим консолідованіша буде нація – від цього залежить консолідація політикуму і тих цілей, пріоритетів, які ставить сьогодні українська політика.

Давайте звикнемо до того, що ми – українці. Давайте звикнемо до того, що у нас були батьки і прадіди, що у нас є славна історія, і що історія України, власне кажучи, якщо взяти останні 500-800 років, – це історія боротьби за нашу незалежність. Звичайно, багато хто не хотів бачити цю історію, тому нас так успішно хотіли навчити власній історії. Така постановка мені не подобається. Але, з іншого боку, я добре розумію, що проблема – в українському суспільстві. Все залежить від того, наскільки в нас вистачить мудрости, сили, мудрости зрозуміти, що ми є незалежна держава, українська нація, і вона живе в дуже складному і жорсткому світі. Нам треба навчитися відборювати свої національні інтереси.

– Дуже багато говориться про те, що необхідна нова Конституція, новий текст. Коли все ж таки розпочнеться реальна робота над вдосконаленням Основного закону?

– Я переконаний, що перший крок з формування нової редакції Конституції повинна зробити Національна конституційна рада, яка повинна бути зформована з фахівців конституційного права, людей, які представляють правоохоронні, правозахисні організації, різні політичні сили, громадські діячі, людей, авторитетних у суспільстві. Іншими словами, нам треба зформувати раду з найкращих авторитетів у даному питанні і людей, які мають довіру у суспільстві. Ми повинні зробити урок, що Конституція ні під кого не повинна писатися. Вона повинна пройти такі процедури, які б виглядали прозорими, відкритими і через цей спосіб викликала довіру нова редакція Конституції. Тому якраз формування такого пляну загальнонаціональної конституційної ради, на мій погляд, є кращою відповіддю. Гірша відповідь – коли така ініціятива буде формуватися в рамках нового парляменту. Якщо мова йде про нову редакцію і нову Конституцію, то ви розумієте, що це не є компетенція, відповідно до Конституції, парляменту України.

Цим я не хочу сказати, що парлямент повинен бути відлучений від процесу формування нової редакції Конституції. Навпаки, я буду робити все для того, щоб парлямент був введений у процес формування нової редакції Конституції таким чином, щоб отримати те політичне схвалення, яке все ж таки треба знаходити у формальних політичних силах, які представляють український парлямент. Але переконаний, що приймати Конституцію треба на загальнонаціональному референдумі.

– Як Ви розцінюєте можливість перегляду ціни на газ у 179 дол., можливість відмови від посередників в газовому постачанні між Україною та Росією, про що говорила прем'єр Юлія Тимошенко неодноразово?

– Усякий, хто починає дискусію з поставок російського газу, повинен пам'ятати: Україна в своєму газовому балянсі не має російських поставок газу. Це поставки середньоазійського природного газу. Це перше. Друге – в минулому році був побудований нафтогін з Казахстану до Китаю. І таким чином цей реґіон отримав нову альтернативу нового ринку реалізації своєї продукції. Підписана угода між Туркменістаном та Китаєм про побудову аналогічного газопроводу до Північного Китаю. Ці обставини привели до того, що кон'юнктура ринку у тій частині країн, які довгий час були постачальниками свого газу до України, серйозно змінилася.

Я буду всіляко підтримувати оптимізацію моделі газового забезпечення країни, але ми повинні вести себе відповідально. Україна повинна навчитися більш раціонально використовувати енерґетичний і, зокрема, газовий ресурс. Ми повинні раціоналізувати своє споживання. У цьому я бачу якісну відповідь на ваше запитання.

– Як би ви проголосували на референдумі щодо встановлення російської мови як другої державної? Так чи ні?

– Якщо мова йде про мою особисту позицію в другому питанні, то, звичайно, я проголосував би „ні". Тому що я відношу себе до громадян, які шанують положення чинної Конституції, яка говорить про те, що в Україні є єдина державна мова, і ця мова є українська. Що стосується, очевидно, підтексту цього запитання – як бути із мовами національних меншин – я відверто хочу вам сказати, що половина освітянського бюджету, який йде на викладання дисциплін у середній, спеціяльній і вищій школі, направляється на російську мову. Я думаю, що це коректна, гідна, европейська відповідь на те, що ми шануємо кожну національну меншину.

Україна підписала мовну хартію і взяла на себе зобов'язання, які говорять про те, що забезпечення нормальних мовних умов в життєдіяльності будь-якої національної меншини, це є обов'язок української держави. І тому я говорю, що кожна людина, яка проживає в Україні, – незалежно від свого національного коріння, – має повне право спілкуватися власною мовою. Вона має повне право ходити в дитячі садочки, які працюють мовою національної меншини. Вона повинна отримувати друковані засоби масової інформації тією мовою, якою забажає, може спілкуватися цією мовою, де б вона цього забажала.

Ми говоримо про повний діяпазон обслуговування мов національних меншин. Можливо, і через те ми сьогодні в Україні маємо угорські, болгарські, грецькі, єврейські, я не кажу вже про тисячі російськомовних шкіл. Це є нормальна національна політика. *(Прес-служба Президента України)*

БЮТ пропонує повернення заощаджень

Пенсіонери в ощадному банку Донецька, 8 січня, коли почалося складання реєстру вкладників, чиї грошові заощадження, внесені до 2 січня 1992 року, були знецінені. Фото: УНІАН

КИЇВ. – 4 січня Бльок Юлії Тимошенко зареєстрував у Верховній Раді законопроєкт щодо повернення українцям знецінених вкладів Ощадного банку СРСР. Знецінені заощадження повністю мають бути повернуті українцям впродовж 2008-2009 років. На руки люди отримуватимуть до 1 тис. грн. Щоб не допустити інфляції, пропонується запровадити негрошову форму компенсацій. Йдеться про земельні ділянки, акції акціонерних товариств, право на житло, яке будується *(Радіо „Свобода")*

Знайдено...

(Закінчення зі стор. 1)

але вона втекла і переховувалась, працюючи в роки війни в підпіллі. Я все це знаю достеменно, бо ще у 1937 році юначкою вступила до ОУН і мала псевдо „Сосна". Коли організувалась УПА, мені довірили бути станичною. Я відповідала за збір та збереження збіжжя. Люди приносили мені крупи, борошно, цукор, а я підводою возила провіянт туди, куди накаже провід". Г. Жулинська також впізнала двох братів – Петра і Василя Сербенюків. Петро, на псевдо „Дир", був провідником Коломийського проводу ОУН. Його брат Василь мав псевдо „Мороз".

„Чи хтось з нащадків цих Сербенюків ще мешкає у Воскресінцях?" – запитав А. Мигалюк. „Так, мешкає Мирослав, син районного провідника ОУН Петра Сербенюка", – відповіла Г. Жулинська. І ми з А. Мигалюком завітали до хати Мирослава Сербенюка.

„Я не пам'ятаю свого батька, бо ніколи його не бачив, – розповідає син упівця. – Маму мою заарештували і вивезли на Сибір, коли мені було 11 місяців. Вона встигла передати мене через вікно тітці, в якої я і виховувався. Тітка розповідала, що брала мене на таємну зустріч з батьком, який здалеку за мною спостерігав. Однак, мені його не показували. Батько загинув в 1947 році. В УПА загинули і два його брати - Василь та Олекса".

„Ви пізнаєте кого-небудь на цих світлинах?"

„О Боже, де ви їх взяли!? Тож повстанці з нашого села! Ось мій батько, а це дядько Василь, – розхвилювався М. Сербенюк. – Ви дасте мені зробити зі світлин копії ? Це сьогодні вже можна розповідати про повстанців. Вже написана історія УПА на Прикарпатті і Гуцульщині, де згадуються брати-герої Сербенюки. А я все своє життя жив у страху. В школі був відмінником. Пообіцяли, що поїду в дитячий відпочинковий табір „Артек". Я повірив, але відмовили, бо був сином бандерівця".

Усі 34 фотографії А. Мигалюк письменникові передав Михайлові Андрусякові, директорові Коломийської друкарні ім. Романа Шухевича.

„Я готую до видання третю книжку історії ОУН-УПА на Прикарпатті та Гуцульщині, – розповів М. Андрусяк – І ці світлини повстанців будуть у ній опубліковані".

Фотографії, знайдені у сховку підпільниці Параски Гуцуляк, будуть передані на збереження у Центр історичних досліджень ОУН і УПА у Львові.

Українські повстанці (фото з виявленого архіву).

АМЕРИКА І СВІТ

Президент Дж. Буш відвідує Близький Схід

ВАШІНҐТОН. – Вилетівши з американської столиці у вівторок, 8 січня, в середу, 9 січня, Президент Джордж Буш розпочав восьмиденну подорож країнами Близького Сходу, під час якої він, уперше за сім років перебування в Білому Домі, відвідає Ізраїль, а відтак – Кувайт, Бахрейн, Об'єднані Арабські Емірати, Савдійську Арабію і Єгипет. В суботу, 5 січня, у щотижневому радіозверненні до своєї країни Дж. Буш підкреслив: „Цей реґіон має величезне стратегічне значення для США, і я з нетерпінням очікую на цю візиту". В Ізраїлі він, окрім Тель-Авіву, відвідає Єрусалим і Рамалах на Західньому березі Йордану. Відбудуться його переговори з ізраїльським прем'єр-міністром Ехгудою Ольмертом і керівником Палестинської автономії Махмудом Абасом. В Кувайті Дж. Буш відвідає американську військову базу і матиме зустріч з громадськістю країни, зокрема з представниками жіночих організацій, присвячену питанням розвитку демократії. В наступних близькосхідних країнах Президент США матиме зустріч з президентами і керівниками урядів. Напередодні приїзду Д. Буша до Ізраїлю міжнародна терористична організація „Аль-Кайда" оприлюднила в Інтернеті відеозапис, на якому „пресовий секретар" цієї організації Адам Гадан закликав мусульман зустріти американського керівника „не квітами, а бомбами і замінованими автами". Всупереч бажанням „Аль-Кайди", напередодні приїзду Дж. Буша в Ізраїль в Єрусалимі відбулася зустріч прем'єра Е. Ольмерта і палестинського провідника М. Абаса. (*Радіо „Свобода"*)

З „Айова-кокусу" почалися президентські вибори

ДЕ-МОЙН, Айова. – Минулого четверга, 3 січня, в штаті Айова відбулися попередні внутрішньопартійні вибори кандидатів на пост Президента США – так званий „Айова-кокус" – від Демократичної і Республіканської партій. У демократів перемогу одержав сенатор з Чикаґо Барак Обама. Його підтримали понад 37 відс. громадян, що взяли участь у цих попередніх виборах. На другому місці, з 30 від. голосів, – колишній сенатор Джон Едвардс, на третьому – сенатор Гіларі Клінтон, котра дістала трохи менше, ніж 30 відс. У республіканців переміг колишній губернатор штату Арканзо Майк Гакабі, діставши 34 від. голосів, на другому місці – колишній губернатор Масачусетсу Міт Ромні – його підтримали 25 відс. виборців. У вівторок, 8 січня, наступне коло попередніх виборів відбулося у штаті Ню-Гемшир. Згідно з попередніми опитуваннями громадської думки, в Ню-Гемширі серед демократів перший ішов Б. Обама, серед республіканців – сенатор Джон МекКейн. Наймовірніше, другою в демократів буде Г. Клінтон, а третім – Дж. Едвард. В республіканців Дж. МекКейна наздоганяють М. Ромні і М. Гакабі. Аж за ними, згідно з опитуваннями, йшли сенатор Фред Томпсон та колишній мер Ню-Йорку Рудольф Джуліяні. (*ББС*)

Іран вважає свою провокацію „звичайною подією"

ВАШІНҐТОН. – Вночі з 5 січня на 6 січня військові кораблі так званого Корпусу варти ісламської революції в Ормузькій затоці підійшли на небезпечно близьку віддаль до трьох кораблів військово-морських сил США – „Порт Роял", „Гопер" та „Інґрем" і передали низку радіоповідомлень про збройний напад. Реаґуючи на це, американці ледве не відкрили вогонь, але іранські кораблі встигли відійти. Білий Дім остеріг іранську владу від повторення подібних ситуацій, тим часом офіційний представник міністерства закордонних справ Ірану Мохамед Алі Госейні назвав інцидент в Ормузькій затоці „звичайною подією". Мовляв, такі конфлікти час від часу виникають, але невдовзі вичерпуються, „коли сторони пізнають одна одну". (*ББС*)

Відгомін іпотечної кризи

НЮ-ЙОРК. – Аґентство „Блумберґ", посилаючись на здійснене компанією „Goldman Sachs Group" дослідження, повідомляє, що іпотечна криза змушує великі банки США „Citigroup", „JPMorgan Chase" і „Merrill Lynch" списати активи на 34 млрд. дол. В цілому, у висліді подій 2007 року, найбільші банки світу спишуть щонайменше 97 млрд. дол, вважає аґенство „Bloomberg". Рекордні списання не могли не позначитися на вартості банківських акцій. Наприклад, цінні папери „Citigroup" за рік подешевшали на 47 відс., а „JPMorgan Chase" – на 9.7 відс. Нагадаємо, іпотечна криза була спричинена тим, що банки надавали занадто багато іпотечних кредитів непевним позичальникам. Раніше банки могли рефінансувати свої борги за рахунок нерухомости, яка весь час зростала в ціні. Однак, в 2007 році збільшення вартости мешкань і будинків у США припинилося. (*ББС*)

Естонія вже знає, як ставитися до Росії

ТАЛЛІН, Естонія. – Минулої п'ятниці, 4 січня, президент Естоніїі Тоомас Гендрік зформулював позицію своєї країни щодо Росії як „доброзичливу байдужість". Пояснюючи це політичне формулювання, він сказав: „Це означає, що ми іґноруємо російську риторику, не поспішаємо відповідати на кожний загрозливий вислів, а також те, що ми не повинні нарікати з приводу браку демократії в Росії, оскільки ми не в змозі щось змінити". Також під політикою „доброзичливої байдужости" слід розуміти, сказав далі Т. Гендрік, „тверде переконання Европи, що Росія не має права давати вказівки членам Европейського союзу". Згадавши минулорічні протести російськомовного населення проти перенесення радянського пам'ятника з центру естонської столиці на околицю, естонський керівник сказав: „Якщо дивитися з погляду міжнародних взаємин, то весняні події показали, що ми маємо сильних друзів як в Европейському союзі, так і в НАТО". (*„Газета по-українськи"*)

Литва не забуває окупаційного минулого

ВІЛЬНЮС, Литва. – Президент Литви Валдас Адамкус знову заявив, що Росія як правонаступниця СРСР повинна визнати факт радянської окупації Литви і компенсувати заподіяну литовцям шкоду. Офіційний Вільнюс оцінює цю шкоду в 28 млрд. дол. Безпосередніх литовсько-російських переговорів з цього приводу ще не було, однак, литовські керівники не мають наміру забути про сумнозвісну радянську окупацію. Подібні претензії до Росії висловлюють також Латвія, Молдова і Афганістан. (*УНІАН*)

Сербія мусить визначитися щодо Косова

БЕЛГРАД, Сербія. – Президент країни Борис Тадіч розпочав свою передвиборну пропаґанду, вибори призначені на 20 січня. Б. Тадіч заявив, що відмова від інтеґрації Сербії до Европейського союзу зашкодить спробам сербів зберегти Косово. Він вважає, що тільки вступ його країни до ЕС зробить її сильною і дасть змогу найкраще вирішити долю Косова. ЕС пропонує Сербії наприкінці січня підписати угоду про стабілізацію та асоціяцію з ЕС, що буде першим кроком до членства в европейській спільноті. Зате Сербія повинна погодитися на незалежність Косова. Наразі жодна з політичних сил Сербії не погоджується з можливою втратою Косова, тільки Б. Тадіч обережно говорить, що він не хоче, аби знову проливалася кров на сербській землі. (*„Індепендент"*)

Китай рветься в космос

ПЕКІН. – В понеділок, 7 січня, китайська Державна комісія в питаннях космосу, технологій і національної безпеки оприлюднила нову річну програму космічних досліджень. Згідно з нею, Китай у цьому році втретє пошле на біляземну орбіту свій корабель, а космонавт здійснить з нього вихід у відкритий космос. Корабель матиме назву „Шеньчжоу VII" і в жовтні вирушить у космос з трьома космонавтами. Окрім того, у цьому ж році Китай плянує пустити в космос 14 ракет і вивести на орбіту 17 супутників. (*„Кореспондент"*)

Новий показ високих технологій

ЛАС-ВЕҐАС, Невада. – В понеділок, 7 січня, відкрилася одна з найбільших міжнародних виставок високих технологій „Consumer Electronics Show". У ній беруть участь 2,700 компаній, котрі працюють в галузі електронних технологій, зокрема цифрової техніки. Перша така виставка, в якій взяло участь 200 компаній, відбувался в Ню-Йорку в 1967 році і зібрала 17.5 тис. відвідувачів. Передбачається, що цьогорічну виставку відвідають 140 тис. осіб – незважаючи на ту обставину, що за два останні роки ціни на проживання в готелях і на харчі та напої в Лас-Веґасі зросли удвічі, а в деяких випадках – втричі. (*„Голос Америки"*)

На цей раз стихія – зимова

ЛОС-АНДЖЕЛЕС, Каліфорнія. – Наприкінці минулого тижня північна Каліфорнія опинилася у владі снігової бурі, у висліді якої залишилися без світла понад 1 млн. родин. Мокрий сніг обірвав понад 60 км електричних ліній, автові шляхи довелося закрити, оскільки снігові завії досягали півтора метра висоти. А коли циклон рушив у південну частину штату, там почалися дощові зливи, які також не принесли нічого доброго. В суботу, 6 січня, у місті Фернлей, штат Невада, вже прорвало греблю, вода затопила щонайменше 400 домів. (*„Кореспондент"*)

Британці вже розумітимуть своїх дітей

ЛОНДОН. – Напередодні Різдва понад 3,000 лондонців купили як різдвяний подарунок складений 13-річною Люсі Ван Амеронґен словник молодіжної говірки „The A-Z of Teen Talk". Це книжечка кишенського формату, ціна її – майже 5 фунтів стерлінґів (10 дол.), включає вона близько 300 слів, які доможуть батькам краще розуміти мову, котрою спілкуються їхні діти. Сама ідея словника прийшла до Люсі після того, як її родичі поскаржилися, що не розуміють, про що вона розмовляє зі своїми сестрами. Серед слів у цьому словнику є зокрема „phat" (змінене „fat" – „tлустий" по-англійськи), що на молодіжній говірці означає „добрий", „відмінний", і „phat-free" (позбавлений тлущі) – антонім „phat", „дрібничка". Інший приклад – слово „book" („книжка"), яке у мові британських підлітків означає „круто", оскільки саме це слово пропонує словник, якщо натиснути „cool" на кишеньковому телефоні. (*„Газета по-українськи"*)

Знайдено нові види тварин і рослин

САН-ХОСЕ, Коста-Ріка. – Група біологів на чолі з англійським вченим Алексом Монро виявили в національному парку „Ла-Амістад" 11 нових видів тварин і рослин. Зокрема знайдено три нових види саламандрів, два нових види жаб, а також новий вид омели. Одна з саламандрів має довжину 2.5 см. і пересувається так повільно, що тяжко зрозуміти, як цей вид міг вижити. Харчується саламандра комахами, котрих ловить язиком. Щоб „вистрілити" язиком і впіймати комашку, саламандра затрачає сім мілісекунд. Крім того, в „Ла-Амістаді" виявлені представники 5,300 відомих видів, що робить екологічну систему цього парку унікальною. Він розташований в центральноамериканських джунґлях, де люди не живуть вже декілька сторіч. Парк перебуває під охороною ЮНЕСКО (організація ООН в питаннях науки, освіти і культури). (*„Ню-Йорк Таймс"*).

Історія українців Філядельфії – засобами фотографії

Понадсторічна присутність українців на Північно-американському континенті, їхній вклад у розвиток різних галузей культури й економіки Нового Світу, а також їхня дивовижна здатність не втрачати своєї етнічної ідентичности, зберігати святу пам'ять про рідну землю, плекати народні традиції і звичаї все більше звертає на себе увагу самих американців, зокрема видавців. Вони щиро зацікавлені представити читачам країни культурно-психологічний портрет нашої громади, її розвиток, її особливості. Прикладом може послужити видавництво „Arcadia Publishing", в якому в 2006 році побачила світ книга-фотоальбом д-ра Мирона Куропася „Ukrainians in Chicagoland". Характерно, що це саме видавництво зуміло знайти дуже відповідного автора для створення подібної документальної фото-книжки про українців Філядельфії. Це д-р Олександер Лужницький, відомий діяч в ділянці американської і української освіти: його позапрофесійним захопленням є якраз історія української іміґрації в США. Успішним результатом цього вдалого вибору стала книжка „Ukrainians of Greater Philadelphia".

Про процес створення цінного історичного видання з його автором, д-ром О. Лужницьким, розмовляє редактор „Свободи" Петро Часто.

– Мабуть, висловлю думку багатьох читачів, сказавши – не те дивно, що ця книжка прийшла в загальноамериканський культурний обіг, а те, чому цього не сталося вже давно, адже Філядельфія – один з найповажніших центрів американського українства. Тим більше, коли основою видання є фотографії, бо ж вони, на жаль, з часом старіють, бляжнуть. Як ви їх збирали, як визначали їхню історично-документальну вартість?

– Це відбувалося протягом 40 років. Почав я їх збирати, ще зовсім не думаючи про книжку, а просто з цікавости до історії нашої громади, до життя її визначних чи активних членів. Траплялося, що вартісні речі знаходив на смітниках. Моя власна збірка й стала основою книжки. Також я дістав добру можливість дещо використати з редакційних фотоархівів газет „Америка" та „Шлях". Певну кількість знайшов у різних музеях. Найбільшою порблемою було не помилитися, подаючи фотографії у хронологічому порядку, оскільки багато цінних, справді пізнавальних фотографій не мали підписів, а видавництво категорично вимагало їх. Отож не раз і не два відвідував я різні наші організації, уточнюючи зміст і час фотографій, зустрічався з багатьма нашими людьми, які мали добру пам'ять на події.

– Які періоди в житті філядельфійської громади Вам вдалося висвітлити найповніше?

– Мою 128-сторінкову книжку я свідомо вибудовував тільки як початок майбутньої тематичної серії. Чи буде продовження, залежатиме, як читачі купуватимуть це видання, а відтак – від видавництва „Аркадія". Воно дуже вимогливе. Фотоматеріяли мають бути тільки оригінальними, копій не приймається. Тому про історичну повноту в цьому випадку не йдеться. І все ж у книжці представлений кожен період в розвитку нашої громади у Філядельфії.

– Які чисто філядельфійські теми, на Ваш погляд, потребують найбільшої уваги істориків?

– По-моєму, нема тем другорядних, усі важливі і кожна варта дослідження. Найстарше українське товариство в Філядельфії (Українсько-американський горожанський клюб), котре в 2009 році буде святкувати своє століття, видало дві досить інформативні україномовні книжки про українців Філядельфії, але лише до 1958 року. Від того часу минуло ще пів століття, насичене важливими і цікавими подіями. Якщо говорити про наші „білі плями", то найбільше вони стосуються ділянок політики та економіки, й то від самих початків нашого поселення.

– Коли Ви працювали над джерелами, чи виникало у Вас відчуття, що життя українців тісно перепліталося з загальноамериканським життям? Чи, навпаки, Ви помітили певну етнічну закритість нашої громади, зумовлену багатьма причинами?

– Це дуже незручне, неоднозначне запитання. Відповідь великою мірою залежатиме від погляду спостерігача чи дослідника, від того, наскільки він об'єктивний. З одного боку, українська еміґрація ніколи не розчинилася в американських обставинах. Наші люди завжди жили своїм, етнічно забарвленим, життям. Ось навіть сьогодні далеко не всі українці розуміють, нащо ця моя книжка, для кого вона призначена, чому американські видавці „раптом" зацікавилися нами. І таке наставлення передається від покоління до покоління. З іншого боку, безумовно, було чимало моментів і періодів, коли наші громади вели себе як органічна частина американського суспільства. І це можна зауважити в моїй книжці. І все ж, головний висновок такий – українська еміґрація в США завжди старалася зберегти себе для України, жила і діяла в її ім'я.

– Якій категорії читачів Ви адресуєте свою книжку?

– Цей фото-документальний твір дає змогу всім читачам, яких цікавить наше минуле, ознайомитись з українським поселенням Філядельфії та його здобутками. Дітвора залюбки розглядатиме фотографії, шкільна й університетська молодь з користю для себе прочитає короткі пояснення, старші читачі мають добру нагоду повернутися до подій, котрі вони пережили, а найстарші схочуть з допомогою цієї книжки поділитися своїм незабутнім минулим з молодшими поколіннями. Зокрема й для американців цей фото-альбом бути добрим подарунком.

– Оце й буде останнім запитанням. В який спосіб можна придбати Вашу книжку?

– Її можна набути в усіх американських книгарнях – Barnes and Noble, Waldenbooks, Borders, Amazon.com та ін.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

Українська мова та освіта ранніх галицьких народовців

Міхаель Мозер

Протягом останніх років я переважно займався історією української мови в Галичині між 1772 та 1848-1849 роками та маловідомими пам'ятками цього періоду. Багато уваги приділяв галицько-руським букварям, що найчастіше ґрунтувалися на букварі перемиського діяча Івана Могильницького. 2006 року, натомість, дослідив буквар та читанки пізнішого періоду, 1871 та 1872 років, та написав книжку про них. Виявилося, що саме на основі цих букварів, що постали в середовищі галицьких народовців, вперше можна було послідовно викладати народнорозмовну українську мову, незалежно від тематики, в усіх чотирьох клясах початкових шкіл.

Уже галицько-руські букварі першої половини XIX ст. містили важливі народнорозмовні тексти, зокрема, коли в текстах ішлося про побутові справи учнів та галицько-руських селян. Варто наголосити, що еліта галицьких русинів уже в той час була певна, що галицькі русини належали до того самого народу, що й „малороси" з Російської імперії. Щоправда, найчастіше й білоруси вважалися частиною цього „руського" або „малоруського" народу, який протиставився „великоруському" або „московському", наприклад, в усіх передмовах галицьких граматик „руської" або „малоруської" мови. Загальновідомо, натомість, що „простий народ" ще не мав тоді чітких уявлень щодо своєї мовної та національної ідентичности.

Саме І. Могильницький, автор впливового букваря 1816 року, що був виданий в опрацьованому виді ще декілька разів, уперше довів самостійність „руської" мови супроти польської та російської в своїй неоприлюдненій граматиці, зокрема у своїй „Відомости о рускім язиці" 1820-их років XIX ст., що була опублікована в польському й російському перекладах уже до революції 1848 року. Проте про мову та націю в букварях для початкових шкіл не йшлося. Окрім цього, в букварях І. Могильницького не було цілком ясно, яку мову повинні були остаточно засвоїти школярі: чи „руську" народну – чи всетаки іншу мову, насичену різними церковнослов'янськими елементами, котру І. Могильницький вживав у всіх тих текстах, які торкалися більш віддаленої від селянського побуту тематики? Варто підкреслити, що народнорозмовна мова в букварях І. Могильницького, так само, як усі інші галицькі народнорозмовні тексти до 1860-их років XIX ст., стояла на явно галицькому підґрунті. Мова Полтавщини й Наддніпрянщини ще не служила зразком для галицьких авторів, які знали „Енеїду" Івана Котляревського, але не захоплювалися нею.

Як відомо, після революції 1848 року найвпливовіші культурні діячі Галичини стали москвофілами. Їхні мовні погляди також виявляються в букварях та читанках для галицьких шкіл, що постали в 1850-ті роки XIX ст. Проте, коли наприкінці 1860-их років австрійський уряд передав організування галицько-руського шкільництва раннім народовцям, виявилося, що всетаки москвофіли – хотіли вони цього чи ні – підготували були доволі непогані зразки букварів та читанок, на чиєму ґрунті можна було вже зробити доволі якісні підручники для початкових шкіл. Не треба забувати, що й москвофіли написали цікаві твори на народнорозмовній основі тоді, коли вони зверталися до „простого народу". Проте вони не вважали цю мову „літературною", на відміну від російської, яку вони хотіли поширювати серед молоді та серед галицьких еліт лише трохи пізніше, після першопочаткового викладання на основі більш-менш народнорозмовної мови.

Коли, натомість, галицькі народовці користувалися москвофільськими версіями букварів та читанок, вони досконало усвідомлювали, що мову цих зразків треба було досить сильно відредаґувати. Відповідні заходи було вжито досить успішно саме до 1871 та 1872 років, коли постало перше покоління галицьких букварів та читанок, що справді ґрунтуються майже виключно на українській мові. Порівняння згаданих підручників з їхніми попередниками, що постали лише на два роки раніше, підтверджує, що саме мікроперіод між 1870 і 1871 та 1872 роками мав величезне значення, при цьому ця дата цілком не випадкова, бо зосереджене опрацювання цих підручників саме в названий час можна виявити також через те,

(Закінчення на стор. 18)

Про автора:

Д-р Міхаель Мозер, професор Інституту славістики Віденського університету, відомий своїми працями у галузі східньослов'янського мовознавства, зокрема дослідженнями історії української мови. У 2005-2006 роках Шклярівський стипендіят Українського наукового інституту Гарвардського університету. Редактор і член редколеґій таких видань: „Україна модерна" (Київ), „Rozprawy komisji jezykowej" (Poland), „Greifswalder ukrainistische Hefte" (Germany), „Russische Kultur in Europa" (Austria). За плідну і неординарну наукову працю в ділянці славістики здобув ряд ґрантів від НТШ-А, Канадського інституту українських студій, УНІГУ, Міністерства освіти Австрії. Проф. М. Мозер – автор чотирьох моноґрафій, редактор і співредактор шести книжок та понад 100 наукових публікацій.

Феномен Раїси Богатирьової

Рішення Президента України Віктора Ющенка призначити секретарем Ради національної безпеки і оборони (РНБО) одну з провідниць Партії Реґіонів – Раїсу Богатирьову викликало зливу коментарів і припущень. 54-річна Р. Богатирьова була другою в останньому виборчому списку Партії Реґіонів. Вона має медичну і правничу освіту, була міністром охорони здоров'я України, є лавреатом Державної нагороди в галузі науки і техніки, Заслуженим лікарем України, нагороджена орденом Княгини Ольги III ступеня. У неї два сини – Ігор і Олександер.

Р. Богатирьову вважали конкуренткою Віктора Януковича у змаганні за провідництво в партії. На відміну від непоступливого В. Януковича, Р. Богатирьова представляла „реґіоналів", схильних до співробітництва з „помаранчевими". Вважають, що вона є „людиною Рината Ахметова" – найбагатшої особи в Україні, а тому захищає його підприємницькі зацікавлення. Аналітики припускають, що це Р. Ахметов запропонував Президентові призначити Р. Богатирьову на відповідальну державну посаду. Обидва бачать у Р. Богатирьовій противагу Юлії Тимошенко, котра може бути небажаною конкуренткою Президента на найвищу посаду і загрожуватиме капіталові Р. Ахметова у ринковій сфері. У складі РНБО прем'єр є тільки рядовим членом, тож Ю.Тимошенко в цьому органі має прислухатися до Р. Богатирьової, а рішення РНБО є обов'язковими для виконавчої влади – Кабінету міністрів України.

Український політолог Кость Бондаренко вважає, що призначенням Р. Богатирьової Президент України вирішив усе ж досягнути формату „широкої коаліції", але вже поза парляментом, де це йому не вдалося. Він пішов на зближення з частиною донецької групи, щоб зберегти в своїх руках адміністративний ресурс перед наступними виборами. А депутат Верховної Ради від Комуністичної партії Олександер Голуб взагалі визнав призначення Р. Богатирьової початком президентської виборчої кампанії, у якому В. Ющенко шукає і згуртовує своїх майбутніх прихильників. Політолог Володимир Малинкович вважає, що довкола Президента формується „група впливу", до якої, крім В. Ющенка, ввійдуть його Секретаріят на чолі з Віктором Балогою, реґіонали Р. Ахметов, Борис Колесников і Р. Богатирьова. За такого розкладу політичних сил В. Янукович з своєю Партією Реґіонів буде змушений шукати зближення з Ю. Тимошенко. Отже, на майбутніх виборах протистоятимуть два бльоки: Ющенко – Ахметов і Янукович – Тимошенко.

У партіях і бльоках на призначення Р. Богатирьової відреагували неоднозначно. В коаліції БЮТ і „Нашої України – Народної Самооборони" дали зрозуміти, що не радіють появі у владі найближчої співпрацівниці В. Януковича, але ставлення до неї може змінитися, якщо вона вийде з Партії Реґіонів.

Президент В. Ющенко так пояснив свій вибір: „Я очікую від Р. Богатирьової нової конструктивної роботи. Р. Богатирьова не маніпулює нічиїми позиціями. Це знак того, що люди з різних політичних сил можуть співпрацювати".

Журналісти пригадали ситуацію, коли у 2005 році всі ініціятиви уряду Ю. Тимошенко розглядали в РНБО, якою керував Петро Порошенко. Ю. Тимошенко буквально з-під носа забрала у нього прем'єрське крісло й у його особі дістала найголовнішого і наділеного величезними повноваженнями ворога. У результаті відбувся голосний скандал. Ю. Тимошенко і П. Порошенко по черзі ходили до В. Ющенка скаржитися один на одного. В результаті Президент звільнив обох. Чи повториться сценарій 2005 року, але тепер за участи двох пань з різних політичних таборів? Швидше за все, ні. Вочевидь, призначення Р. Богатирьової справді викликане майбутніми виборами. „Один з реальних шансів В. Ющенка залишитися Президентом на другий термін – це поміняти електорат на „біло-блакитний", – вважає член фракції „Наша Україна – Народна самооборона" Олесь Доній. На його думку, В. Ющенко, прагне передовсім послабити позиції В. Януковича як свого конкурента в 2009 році. У цій політичній грі найскладнішу ролю відведено Р. Богатирьовій.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@att.net Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

СІЧЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Петро Могила жив тільки 50 років

11 січня 1647 року помер Петро Могила – великий політичний, церковний і освітній діяч України, Митрополит Київський і Галицький. 21 грудня 1646 року він відзначив своє 50-ліття, але вже через 20 днів пішов з життя.

П. Могила походив з давнього та шанованого молдавського роду. Він народився в сім'ї господаря Молдовії Симеона Могили та семиградської княжни Маргарет. Батько загинув, коли хлопцеві було 11 років. Разом з матір'ю він виїхав в українські землі Речі Посполитої, де їх прийняли родичі – князі Потоцькі, Корецькі, Вишеневецькі. П. Могила вчився спершу у Львівській братській школі, потім – в европейських університетах. Після повернення з навчання він пішов на військову службу і брав участь у Цецорській та Хотинській битвах. Зустрічі з Митрополитом Іовом Борецьким ще за часів навчання у Львові завершили формування поглядів П. Могили і визначили напрям його подальшої життєвої діяльності. У 1625 році він приймає чернечий постриг у Києво-Печерській Лаврі, де 21 березня 1627 року стає архимандритом. Йому було тоді 30 років.

Восени 1631 року на території Лаври відкривається перша школа, в якій навчалося понад 100 учнів. Київське братство та козацтво зажадали об'єднання шкіл – Київської братської та Лаврської. П. Могила погодився за умови, що буде охоронцем і опікуном об'єднаного закладу. Лаврську школу в 1632 році було перетворено на Києво-Братську колеґію. Це була перша вища школа у Східній Европі, яка дала початок всій університетській освіті в цій частині континенту. Випускниками академії була майже вся культурна еліта тогочасної України і Білорусі. З огляду на швидке зростання кількості учнів, в 1634 році була відкрита філія колеґії у Вінниці, яку пізніше перенесли до Гощі на Волинь, а 1636 року була заснована колеґія в Кременці. З іменем Петра Могили пов'язане розгортання системи вищої і середньої освіти в Україні, яка не просто копіювала західноевропейські школи, а й могла реально конкурувати з ними.

За час архимандритства П. Могили Києво-Печерська друкарня посіла визначне місце серед інших друкарень України та Білорусі – за роки його настоятельства з неї вийшло 15 видань, серед них і книги самого П. Могили. П. Могила вважав надзвичайно важливою справою примирення українських Церков. 29 червня 1629 року у Києві був скликаний помісний собор, на якому обговорювалося питання примирення. Але собор не мав наслідків .

У 1633 році було отримане благословення Патріярха Константинопольського на висвячення П. Могили Митрополитом, причому патріярх надавав Митрополитові звання Екзарха святого константинопольського трону. Після наставлення Митрополитом П. Могила з новою силою розгорнув сподвижництво у церковній, освітній, будівничій галузях та книгодрукуванні. Вся його діяльність була спрямована на відновлення повнокровного життя Православної Церкви. У своїх грамотах і посланнях П. Могила заохочував священників служити прикладом для мирян, невтомно піклуватися про паству, оберігати свою гідність від найменших проступків.

До Митрополита П. Могили перейшли Софійський катедральний собор у Києві та приписані до нього храми, Видубицький, Михайлівський, Пустинно-Миколаївський та інші монастирі та храми. Важливою ділянкою праці Митрополита П. Могили було впорядкування богослужбової практики. З цією метою у 1640 році П. Могила скликав у Києві собор, на який запросив духовних і світських осіб. Наслідком цього собору стало нове видання „Требник Петра Могили", який довгий час служив духовенству всієї Росії. Під керівництвом П. Могили було складено перший православний Катехизис, який тривалий час виконував ролю найповнішого викладу православної віри.

П. Могила був першим, кого канонізували у святі Українські православні церкви усіх конфесій. Загалом він канонізований усіма 15-ма автокефальними Церквами Вселенської Церкви (лише Російська Православна Церква канонізувала його як святого, якого шанують тільки на певній території). За кілька днів до смерти первосвятитель склав заповіт, оголошуючи Києво-Братську колеґію спадкоємицею свого майна. У 1991 році на місці Києво-Братської колеґії було відкрито Києво-Могилянську академію.

Л. Хм.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Сьогодні незатишно рідній мові

Хочу висловити мою вдячність Петрові Часту за його чудові сторінки у „Свободі" „Мова про мову". Я їх завжди перечитую по декілька разів, бо та проблема, яку ми маємо з рідною мовою, мене набагато більше турбує, ніж особисті справи. Бо, на превеликий жаль, і сьогодні рідна мова в рідній хаті почувається незатишно, не господинею, чомусь так трудно усвідомити кожному українцеві, особливо нашим високопосадовцям-державникам, що людина, яка народилася в Україні, зобов'язана знати на „відмінно" свою рідну українську мову. І звичайно, нікому не заборонено знати й інші мови, але свою рідну знати обов'язково.

Що наша мова найкраща, найніжніша, найпестливіша, я усвідомила ще з раннього дитинства. І зрозуміти це мені допомагали мої бабуся і мама. О, яка у них обох була чародійна вимова! Яких мелодійних колискових вони мені співали!

У нас в хаті, яка складалася з сіней, кухоньки і кімнати, крім образів, висіли портрети загиблого тата і Тараса Шевченка (пізніше я до них додала портрет Лесі Українки).

З п'яти років, як я навчилася писати і читати, я знала, що я українка і пишалася цим, і що моя мала батьківщина – Русалівка – найкраща у світі. Які широкі поля і луки за двором, а від річки тягнуться які задушевні друзі – верби, квіти, трави... І перші молитви, яких навчили мене бабуся з мамою, проказувати лише українською мовою. І пісні.

Пам'ятаю, ніби вчора то було! Тихий лагідний вечір. Мама повернулася з поля, як завжди, коли вже надворі смеркалося. Роззувшись і змивши денний піт з лиця, закружляють у суєті своїх домашніх справ на подвір'ї.

– Мамо, – прошу, сядьте біля мене, спочиньте, бо я скучила за вами. І заспівайте мені.

І мама, забувши про втому, візьме мене на коліна, і неголосно, з журбою, починає:

„Ой, на дубі лист широкий
А гілля не гнеться..."

З хати виходить бабуся, вмощується поруч на призьбі, і коли про дуба закінчено, починають у два голоси:

Ой у полі дві тополі,
Одна одну перехитує...

Затамувавши подих, я слухаю, не наслухаюся. А зимовими вечорами мама напам'ять читають нам з бабусею „Наймичку", „Катерину". І з їхніх очей капають сльози.

До школи я пішла в шість років. Мене не хотіли прийняти, бо була мала. Але я вже вільно читала. Сестра взяла мене за руку і завела в клясу. Там стояли столи і лави. Я сміливо підійшла наперед і запально прочитала „Реве та стогне Дніпр широкий". І мене прийняли.

Для чого я це розповідаю? Бо з самого раннього дитинства всі навколо прищеплювали мені любов до рідного слова, і я усвідомлювала, що я українка, що Україна – моя Батьківщина, що українська мова – це моя рідна мова. І тому мені боляче, дуже боляче, що ось тепер треба захищати рідну мову на рідній землі. І від того дуже гірко...

Віра Оберемок,
с. Русалівка, Черкаська обл.

Я вислав „Свободу" до Лондону

Щирий привіт із сонячної і теплої Арізони та сердечна подяка за поміщення в „Свободі" (ч. 36) моєї вістки про видання компактного диску „Кращі пісні" співака-бандуриста Володимира Луцева з Лондону.

Особлива подяка за ввічливу та інформативну статтю „Володимир Луців – патріот, співак і меценат" поміщену в „Свободі" (ч. 43) за підписом „Л. Хм." Чи це є редактор Левко Хмельковський?

Послав копію „Свободи" до Лондону і сподіваюсь, що В. Луців буде приємно здивований.

Тепер „Свобода" і „The Ukrainian Weekly" є надзвичайно цікаві і інформативні газети, які ми (моя жінка Марія і я) читаємо ревно, хоча наша пошта трохи запомало їх доставляє – тиждень або два пізніше.

Володимир Луців,
Фінікс, Арізона

Щирі вітання від читачів „Свободи"

До редакції продовжують надходити привітання з нагоди свят від читачів „Свободи" з усіх куточків плянети. З України найкращі побажання надіслали Алла Атаманенко – директор Інституту досліджень української діяспори Національного університету „Острозька академія", Осип Зінкевич з видавництва „Смолоскип", журналістка Таня Будар з Бережан, Тетяна Курінна з Черкащини, Центральний провід СУМ з Києва, редакційна колеґія часопису „Промінь Просвіти" з Кривого Рогу в складі Миколи Коробка, Сергія Зінченка, Сергія Дашковського, Валентини Кривди, Олени Маковій, Володимира Налужного, Олександра Чижикова, літератор-видавець Фідель Сухоніс з Дніпропетровська, інформаційна аґенція Навколосвітнього каравану „Інтеркультура в Україні", пластуни Кримської округи (ст. пл. Зіна Беланюк), театральний рецензент Володимир Єфимов з Дніпропетровська, з Америки – Галина Лісова з Української федеральної кредитівки в Рочестері (Ню-Йорк), Осип Мороз, Ольга Білич з Емерсону (Ню-Джерзі), Ярослав Стех з Канади, Андрій Григоренко – президент Фундації ім. генерала Петра Григоренка, Марко Прокопович – провідник українського руху в Хабаровську (Росія), Товариство „Український народний дім" в Перемишлі (Польща) та інші.

Невеселі дніпропетровські будні

Клавдія Мірецька найняла бульдозер, щоб відгорнути звалище сміття біля Центру української культури.

З пишу цього листа 12 листопада. Минуло 43 дні після виборів. За цей час Росія збільшила неіснуючі українські борги за газ, у нашому місті мотузкою зірвали голову на пам'ятнику Тарасові Шевченкові, потерпілі від вибуху газу в будинку на Мандриківській вулиці марно добиваються грошей, які їм вислали жертводавці з усього світу, в Керченській затоці затонуло шість кораблів з мазутою і сіркою.

Дуже подорожчали харчові продукти. Віктор Янукович розповідав, як покращилось наше життя. Старенькі бабусі на милицях добиралися до виборчої дільниці, щоб проголосувати за В. Януковича, бо інакше „прийдуть" бандерівці.

Це – наші будні, проза життя. Ми живемо на цій землі! Ми її прикрашаємо. Ми займаємось вихованням дітей. Коли ми найняли техніку, щоб розгорнути звалище сміття біля нашого Культурного центру і на місці звалища посадили яблуньки, то діти поламали саджанці. Але ми поговорили з дітьми і вони „полікували" саджанці, принесли насіння квітів. Я про цей випадок розповіла в районному управлінні освіти, але освітяни сказали: „Не треба було цього робити. Нехай батьки виховують". Виховання ніколи не буває забагато. Нехай виховують батьки, нехай виховують громадські організації, кожен з нас.

Отже, ми самотужки маємо розвивати свою Україну. Але гроші – у тих, хто для України нічого не робить. Мої діти їздили на заробітки в Росію. Заробили і вирішили повернутися додому. Їх не відпускали. Вони втекли. Тепер майже через день одержують телеграми з Росії: „Повертайтесь в Росію, збільшимо платню в три рази". „Не потрібні нам ваші гроші, – кажуть діти. – Ми будемо займатись розвитком української культури, бо коли на академічному рівні ми маємо високу культуру, то на народному вона залишає бажати кращого".

Зараз нас троє. Я, моя донька і її чоловік. Отже, ми більше можемо зібрати українців в Культурному центрі. Багато надійшло заявок від бажаючих навчитись вишивати, але не маємо чим заплатити майстринівишивальниці.

Напередодні виборів я мала бесіду з Владикою Іренеєм (Московський патріярхат). Він, як і його вірні, був зайнятий передвиборною аґітацією в обласній бібліотеці для юнацтва. Я запитала у Владики: „Чому ви не служите Київському патріярхатові"? Владика відповів: „А у нас й так Українська православна церква. Служимо українською мовою. Якщо ми будемо служити Київському патріярхатові, то нас не зрозуміють в світі".

Я не знаю, як їх розуміють в світі, а в Дніпропетровську патріоти знають Церкву Московського патріярхату як проросійську, з пам'ятником Катерині II, з роздаванням в церкві антиукраїнських аґітаційних матеріялів. При владі у Дніпропетровську або росіяни, або російськомовні яничари. Про людей не дбає ніхто. А треба дбати про мораль, про культуру.

14 жовтня ми відзначали свято УПА. На святі було понад 60 патріотів. Після обіду, зазвичай, захотіли співати українських, або ще й повстанських пісень. Але, крім хору, що виступав на святі, ніхто цих пісень не знав.

Жодного патріота не може залишити байдужим факт вандалізму в Самарському районі Дніпропетровська, де зруйнували пам'ятник Т. Шевченкові. Натягнули мотузку на шию і „пройшлись" по пам'ятникові бульдозером. Якось же має бути альтернатива цьому всьому хаосові?

Я і мої діти твердо впевнені, що українську Україну ми матимемо лише тоді, коли щоденно будемо на неї працювати, оминаючи власний добробут, бо ж мультимільйонери в Україні є, а от української України – немає, але вона буде, якщо всі ті, хто любить Україну, віддадуть їй всі свої зусилля.

Клавдія Мірецька,
Дніпропетровськ

Дочка Клавдії Мірецької Ольга Поворотня з чоловіком на впорядкуванні подвір'я Центру.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Громада відзначила 40-річчя СКВУ

НЮ-ЙОРК. – 18 листопада минулого року в Українському музеї відбулася конференція, присвячена 40-річчю Світового Конґресу Вільних Українців (СКВУ). Її відкрив і вів президент Світового Конґресу Українців (СКУ) Аскольд Лозинський. Після проведеної Єпископом Василем Лостеном молитви А. Лозинський прочитав текст благословення, з яким виступив на відкритті 1-го Світового Конґресу Вільних Українців Митрополит Української Православної Церкви в США Іоан Теодорович.

З привітаннями на ювілейній конференції виступили: Посол України в США Олег Шамшур, Постійний представник України в ООН Юрій Сергеєв, голова Централі українських кооператив в Америці Богдан Ваталь, котрий передав президентові СКУ чек на 1 тис. дол. від ЦУКА і на 5 тис. - від „Самопомочі" в Чикаґо; голова дирекції кооперативи „Самопоміч" в Ню-Йорку Богдан Кекіш, привітавши присутніх, передав для СКУ чек на 10 тис. дол; голова дирекції кооперативи „Самопоміч" Ню-Джерзі Ярослав Федун після привітання передав для СКУ чек на 2 тис. дол. Надійшов письмовий привіт від „Самопомочі" в Клівленді, разом з чеком на 2 тис. дол.

Головну доповідь на відзначенні ювілею СКУ зробив голова Української Всесвітньої Координаційної Ради, відомий український поет Дмитро Павличко, який прибув до Ню-Йорку з дружиною Богданою.

З доповідями також виступили президент Українського Конґресового Комітету Америки Михайло Савків, голова Союзу Українок Америки Ірина Куровицька, голова Українсько-Американської Координаційної Ради Ігор Ґавдяк, представник від Пласту Слава Рубель, від Спілки Української Молоді Америки – Богдан Гаргай, голова Наукового товариства ім. Шевченка Орест Попович, від „Нової української хвилі" – Мирослава Роздольська.

У своїй доповіді голова УВКР Д. Павличко підкреслив, що резолюції, ухвалені на першому з'їзді СКВУ, не втратили свого значення за 40 років, зокрема „Меморандум до Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй", в якому на декількох сторінках була викладена правдива історія України. Доповідач ствердив: усе, що в тому документі було сказано про Україну і Росію, стосується і теперішнього часу. „В незалежній Українській державі русифікація продовжується під виглядом „демократії". Інформаційний простір окупований російськомовними засобами масової інформації; пропорційно в пресі на тисячу російськомовних газет – десять україномовних. Якщо взяти журнали, то їх, наприклад, в Донецькій області 59 російськомовних, 32 – двомовних і тільки 14 – українськомовних. Якщо за радянських часів не було церковної русифікаційної скоби, яка прибивала б українців до російської мови, то тепер така могутня клямра з'явилася. Це так звана Українська Православна Церква Московського патріярхату,

(Закінчення на стор. 10)

Презентація „Поетичних перекладів" Остапа Тарнавського

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Пенсильванія. – 9 грудня 2007 року відбулася презентація книги Остапа Тарнавського „Поетичні переклади", яка вийшла в Києві (в-во „Пульсари") до 90-ліття з дня народження автора. Організаторами презентації були Українська Федерація Америки та філядельфійський Осередок праці Наукового Товариства ім. Шевченка.

Зі смаком і оригінально прибрана ґалерія ім. Олександра Черника в Українському освітньо-культурному центрі, квіти та свічки на столах, палаючий ватран, прибрані ялинки надавали небувалої урочистости та культурної атмосфери. Вечір відкрила голова Федерації Віра Андрейчик. Вона ознайомила присутніх з програмою зустрічі та представила головного доповідача.

Василь Махно – поет, есеїст, драматург та перекладач. Його твори перекладені на 11 мов, він учасник багатьох міжнародних письменницьких форумів в Сербії, Румунії, Словенії, Польщі, США та Індії. „Поет живе доти, поки виходять його книжки і доки відбувається рецепція його творчости, – сказав В. Махно. – Кожний поет мусить бути інтерпретований іншими поколіннями, тому що взаємозв'язок поміж текстом і читачем або слухачем повинен бути постійним. Бо не тільки потрібно видати книжку, щоб вона була лише в бібліотеках. Це мусить бути живий зв'язок". „Поетичні переклади", на думку В. Махна, дають уявлення про творчий масштаб О. Тарнавського, який був не тільки поетом, літературним критиком та есеїстом, але і перекладачем. Деякі переклади О. Тарнавського були друковані в періодиці, інші були віднайдені в рукописах, що залишились по смерті автора. Його переклади Шекспірових сонетів вийшли вже раніше окремою книжкою. „Зацікавлення О. Тарнавського німецькими, французькими, англійськими поетами свідчить про його „західній вектор", – сказав В. Махно. Метою перекладача часто було принагідне ознайомлення українського читача із зразками творчости лавреатів Нобелівської нагороди. Такі автори, як Ярослав Сейферт (чех) та Ґіорґос (грек) досі ще не були представлені окремими книгами в Україні, сказав доповідач. „Поетичні переклади" О. Тарнавського, сказав В. Махно, „це – мозаїка голосів світової поезії. В нього є блискучі переклади з багатьох мов важливих і визначних світових поетів. Це свідчить про саморозвиток О. Тарнавського як поета і перекладача в умовах пограниччя мов та культур".

Присутніх зачарувала читанням перекладів Світлана Махно. Вона читала вірші таких поетів, як П. Валері, К. Вежинський, Г. Гессе, Т. С. Еліот, Я. Лєхонь, П. Неруда, С. Ґеорґе, П. М. Рільке, Р. Фрост, С. Куніц, Д. Тамас. Щирі оплески підтвердили висловлений доповідачем взаємозв'язок таланту поета-перекладача та акторської майстерности С. Махно і впливу поезії на слухачів, які ще довго були під враженням небуденности.

Марта Тарнавська розповіла про

(Закінчення на стор. 9)

Відзначили 80-ліття директора школи Надії Хойнацької

ЧИКАҐО. – 1 грудня 2007 року „Рідна школа" вшанувала свого директора Надію-Людмилу Хойнацьку з нагоди її 80-ліття. Сама школа українознавства нещодавно відзначила своє 50-ліття, а маґістр Н. Хойнацька віддала праці в цій установі 40 років, з них 15 є її директором. Директор прийняла до праці молодих педагогів з України, що володіють сучасною літературною мовою, озброєні педагогічними та психологічними знаннями, не цураються вивчати надбання старших поколінь еміґрації і не перестають вдосконалювати свої знання і вміння.

Школа щорічно підтверджує свою акредитацію серед навчальних закладів штату Ілиной, а випускники при вступі до вищих навчальних закладів отримують кредити завдяки свідоцтву про закінчення „Рідної школи" – це теж завдяки старанням директора. В школі навчаються діти і навіть внуки колишніх учнів, що тепер є активними членами української громади.

Все це заохотило вчительський колектив влаштувати загальногромадське святкування в культурному осередку. Для Н. Хойнацької це було повною несподіванкою, бо старанно зберігали в таємниці підготування свята заступники директора школи Галина Баран, Марія Щерб'юк, Надія Ільків та інші члени колективу.

В часі єдиної спільної перерви в суботніх лекціях привітали Н. Хойнацьку дружним „Многая літа", подарували квіти. У день свята опівдні почалася завірюха, дороги вкрилися крижаним кожухом і частина гостей спізнилася, а деякі не змогли прибути. Та все ж у великій залі культурного осередку зібралося близько 200 приятелів Н. Хойнацької.

Ведучі вечора вчителі Н. Ільків і Мар'ян Шкред запросили до зали героїню свята, яка пройшла через живий коридор святково одягнених і радісно усміхнених учнів школи. Володимир Скиба та Мар'яна Огаренко першими подали квіти директорові, і вона пройшла до свого столу, за яким її очікували о. архимандрит Іван Кротець – настоятель храму свв. Володимира і Ольги, консул України в Чикаґо Олег Шевченко з дружиною.

Богдан Боднар, голова батьківської ради, вручив Н. Хойнацькій квіти і дарунок. Від вчительського колективу її поетично привітала заступник директора Г. Баран, а найдовголітніший вчитель школи Михайло Климчак вручив кошик троянд. Учні 10-ої кляси вальсом утворили тло для співу Мар'яни Огаренко – серця присутніх виповнила пісня Андрія Малишка та Платона Майбороди: „Вчительно моя, зоре світова".

М. Щерб'юк в своєму виступі подала сторінки біографії Н. Хойнацької. Випускниця Адріяна Попович виконала популярну пісню дуету „Писанка" – „Мамина сорочка". Не могли не згадати й вірного чоловіка ювілятки – Яна Хойнацького. Наче від його імені, М. Шкред прочитав ліричного вірша А. Малишка. „То ж не забудь, а згадуй ти мене..." проникливо звучало на тлі фортепіянної мелодії, яку заграла учениця Рома Баран.

Промовляли колишній голова батьківського комітету школи Віктор Войтихів – від „Самопомочі", консул О. Шевченко, о. І. Кротець, о. Мирон Панчук, який потішив жартівливою історією, що саме за його порадою взяти приклад з Н. Хойнацької Юлія Тимошенко надбала зачіску, яка допомогла їй досягнути керівних висот у політичних колах України.

Від ЗУДАК виступила Орися Коляса, від УККА – Олесь Стрільчук, від СУМ – Лариса Верещак, від Пласту – Ігор Гриневич, від колишніх випускниць школи – Марта Фаріон, від „Помаранчевої хвилі" – Тарас Василик, від Союзу Українок – Любомира Шеремета, від учнів „Рідної школи" – В. Скиба. З Палатайну письмове вітання прислав о. Михайло Кузьма.

Діти молодшої школи, вдягнені в українські строї, мали великий виступ з віршами, піснями, танцями. Присутні відкрили талант учня Богдана Мендюка у декламації, співі і танцях.

Учень Андрійко Копот заспівав італійську пісню „Санта Лючія". Директор Школи українознавства з Палатайну Ірина Ценглевич виконала співане привітання власного авторства на відому народну мелодію. На завершення художньої частини виступив хор „Херувимські гласи", яким керує Ірина Дичій, а в хорі беруть участь багато вихованців „Рідної школи".

Завершенням свята став торт у вигляді книжки, одна сторінка якої була викладена живими ліліями, всіяний свічками з файєрверком.

Надія-Людмила Хойнацька

Його, попередньо загасивши світло, вніс Василь Щерб'юк у супроводі усіх присутніх школярів. М. Огаренко заінтонувала „Многая літа", спів підхопили усі присутні, а Н. Хойнацька сердечно подякувала усім причетним до такої приємної несподіванки. „Я й не знала, що маю стільки щирих друзів!", – сказала вона в своєму заключному слові.

Подружжя Ольшанських взялося виготовити фоторепортаж про цю подію, а також знімали її на відео. Телекомпанія „Узір" теж знімала всю подію і транслювала на телебаченні, а ведуча програми Галина Грицак від імені телекомпанії подарувала Н. Хойнацькій телепрогравач.

Віра Журавська

Презентація...

(Закінчення зі стор. 8)

свою працю над бібліографічним покажчиком життя і творчости О. Тарнавського. „Дякуючи незалежності України і допомозі львівської колеґи-бібліографа Луїзи Ільницької, я мала змогу включити у покажчик додаткові ранні публікації О. Тарнавського з передвоєнного і воєнного часу та вияснити деякі важливі і досі невідомі мені аспекти його родинної біографії", – сказала доповідачка.

Вона пояснила, що книга, яка повинна наступного року появитися в Києві, міститиме не тільки точні бібліографічні дані про друковані праці О. Тарнавського і критичні відгуки на його творчість, але також автобіографічні, не друковані досі, короткі нариси, спогади з молодих літ найближчого друга О. Тарнавського, Тараса Цмайла-Кульчицького, а також документальні фотографії і карикатури Едварда Козака. М. Тарнавська переконана, що підготовлений нею бібліографічний покажчик буде корисний не тільки дослідникам творчости О. Тарнавського, але, з уваги на велику кількість його статтей про культурне життя українців на еміґрації, покажчик може бути ключем до багатства, захованого в періодичних виданнях для всіх, хто досліджує історію української діяспори в Америці. Програму закрив подякою виконавцям та присутнім д-р Ярослав Заліпський, голова Осередку праці НТШ у Філядельфії.

Г. Дзівак

Запрошуємо новоприбулих!

СКРЕНТОН, Пенсильванія. – Інформаційне бюро Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) повідомляє всіх українців, зокрема новоприбулих, що в околицях міста Скрентону, Пенсильвенія відкрилися вигідні можливості для постійного поселення.

Українська церква св. Андрія, яка дотримується Юліянського календаря, в околицях Скрентону допомагає леґальним іміґрантам у пошуку праці і поселення в цій околиці. В Ще в 1900 році околиця Скрентону прийняла одну з найбільших груп новоприбулих українців. Таким чином, ця околиця має багаті українські традиції, які плекають 17 православних і католицьких церков. Тут були засновані Український Народний Союз і часопис „Свобода".

Всебічне вивчення влаштування на праця виявило потребу знання англійської мови. Деякі працедавці виявляють бажання спонзорувати постійний сертифікат праці для іміґрантів. Кошт проживання в цій околиці досить вигідний.

Згідно з оголошенням в місцевих засобах масової інформації можливості для праці мають: водії автомобілів; авто-механіки; кухарі у ресторанах; столярі і цеглярі; медичні сестри і техніки, робітники в лікарнях і старечих домах; домашня обслуга для старших і дітей; комп'ютерні програмісти; перукарі; техніки-електроніки, і санітарні техніки.

Відстані до головних українських відпочинкових осередків і центрів культури є досить вигідними. Адреса для довідок: William Hubiak, 1459 Chestnut Ridge Rd., Upper Black Edy, PA 18972. Тел.: (610) 982-5041. Електронна пошта: whubiak@netcarrier.com.

Віліям Губ'як

Громада...

(Закінчення зі стор. 8)

яка захопила Печерську і Почаївську Лаври – найголовніші релігійні центри нашого народу – і поводиться на українській землі як справжній завойовник, озброєний не християнською наукою, а ненавистю до українських церков і традицій, до української державницької історії і навіть до будівничого храмів, у яких вона молиться, гетьмана Івана Мазепи", – сказав Д. Павличко.

Далі доповідач нагадав, з якою люттю в СРСР сприйняли вістку про заснування СКВУ, організувавши серію злісних нападок на українську західну діяспору, на її проукраїнську наукову, церковну, культурно-освітню працю. Однак, СКВУ, згодом перетворений на СКУ, залишався несхитно вірним ідеї українського державництва. „Українська держава з перших днів свого інсування відчула неоціненну допомогу української діяспори на західній півкулі планети, – підкреслив доповідач. – Ще у вересні 1991 року, до підтвердження на референдумі 1 грудня того ж року Акту проголошення незалежности України, СКВУ організував могутню маніфестацію перед Білим Домом у Вашінґтоні за визнання молодої Української держави. Канада разом з Польщею та Угорщиною перша визнала самостійну Україну, не запізнилася й Арґентина з таким же визнанням. І це була заслуга українських громад у тих державах – і, ясна річ, заслуга СКВУ".

Д. Павличко від імені УВКР визнав велику організаторську діяльність СКУ і її президента А. Лозинського, який за пару останніх років побував в усіх країнах, де можна почути українську мову. Членами СКУ стали громади українців з усіх колишніх республік імперії. „Наша східня діяспора сьогодні сприймає Україну як свою надію і свою духовну вітчизну. І це більше завдяки діяльності СКУ, ніж діям нашої державної влади", – відзначив Д. Павличко.

Аналізуючи сьогочасну ситуацію в Україні, доповідач сказав: „Наша держава переживає трудні часи. Настала доба загострення боротьби між політичними силами національно-демократичного спрямування та силами, зорієнтованими на єдиний економічний, єдиномовний та єдиноінформаційний простір України й Росії... Доки українською всуціль не заговорять наш парлямент і Кабінет міністрів та їх апарат, доки не закінчиться заграваннч українських безхребетних політиків з російськомовним міщанством, доки вчителі й викладачі української мови на Сході й Півдні України не одержуватимуть підвищеної платні, доки українськомовна преса й книжка не матимуть пільг порівняно з „вітчизняною", але чужомовною книжкою та пресою, – доти наша мова не почуватиметься душею держави, як це заведено в Росії для російської, а в Польщі для польської мови".

Наприкінці доповіді Д. Павличко закликав Світовий Конґрес Українців боротися за остаточну перемогу нашої мови як єдиної державної мови в Україні, всіма способами сприяти збереженню національної ідентичности українців за межами України. „Вибори 30 вересня підтвердили незаперечний факт: в Україні діють сили, які успішно змагаються з реакційними, промосковськими партіями. Кристалізація всенародної демократичної і національної свідомости триває. Все говорить за те, що Україна більше ніколи не буде нічиєю колонією, а буде завжди в колі країн европейського континенту, вільною і з кожним роком економічно і культурно зростаючою державою", – підкреслив Д. Павличко.

Група учасників

Урочистість в університеті

ЕДМОНТОН. – 14 грудня в Центрі дослідження українського та канадського фольклору ім. Петра та Дорис Кулів Альбертського університету урочисто представлено портрет видатних філантропів П. та Д. Кулів з приводу недавньої пожертви 1 млн. дол. на створення Центру українсько-канадських досліджень ім. Кулів при Канадському інституті українських студій. Під час урочистости П. та Д. Кулі оголосили про свій намір зробити нову пожертву у сумі 1 млн. дол. на розбудову центру українського та канадського фольклору. Новий центр при КІУС переважно займатиметься дослідженнями з українсько-канадської історії та літератури.

Андрій Нагачевський, директор Центру дослідження українського та канадського фольклору ім. П. та Д. Кулів та голова катедри української культури та етнографії ім. Ераста та Лідії Гуцуляків висловив своє захоплення з приводу підтримки подружжям Кулів програми Центру. На думку д-ра А. Нагачевського, розширення програми сприятиме дальшому ростові числа студентів у фольклорних клясах. Протягом останніх п'яти років П. і Д. Кулі подарували 3 млн. дол. на розвиток фольклорної програми при Альбертському університеті. Завдяки цим фондам було створено Катедру української етнографії ім. Кулів, яку очолює д-р Наталія Кононенко. Ці фонди йдуть також на підтримку часопису Асоціяції з дослідження слов'янського та східноевропейського фольклору „Фолкльорики", який очолює список видань, присвячених слов'янському фолкльорові.

Лін'єн Павлюк

Шановні читачі!
У листах та статтях, які Ви надсилаєте до „Свободи", просимо подавати повністю перші імена та прізвища згадуваних осіб, а також подавати свої поштову і електронну адреси, число телефону.

Редакція

Українська Євангельська церква

закликає:

Вивчайте Біблію, живіть за Словом Божим!

На пожертви нашої громади щотижня на цьому місці ми стисло розповідаємо про кожну з 66 книг Біблії

78. Перша книга царів, 10-11: цариця Шеви у Соломона

Коли цариця Шеви почула про успішне царювання Соломона і його мудрість, то вирішила випробувати царя Ізраїлю загадками. Вона прибула до Єрусалиму з великими дарами, переконалася в мудрості царя і подарувала йому 120 талантів золота – ніколи більше цар не мав такого дарунку. Соломон зробив 500 щитів з золота, трон з слонової кістки, вкритий золотом, весь посуд у палаці теж був золотим. Було в царя 700 жінок і 300 наложниць з різних народів, які прихилили його до своїх богів. За це розгнівався Господь на Соломона і вирішив забрати у нього царство на користь раба його, але після смерти царя – з поваги до його батька Давида. Так і сталося: ще за життя Соломона його конкурентом на трон став його раб Єровоам, але Соломон вигнав його з Ізраїлю до Єгипту.

Запрошуємо Вас до Української Євангельської церкви в місті Юніоні, Н. Дж. У нашій церкві проводяться Божі Служби: щонеділі – о 10:30 ранку, а також щосереди –о 7-ій години вечора. Кожної неділі, о 9:30, діють школи з вивчення Біблії – для дорослих і дітей. Щосереди, о 5-ій вечора, проводиться роздавання харчів для потребуючих. Наша адреса: 2208 Stanley Terrace, Union, NJ 07083. На цю адресу можна надсилати запитання з приводу прочитаних переказів Біблії. Телефон: (908) 686-8171. Електронна пошта: ueag@verizon.net

Пастор **Володимир Цебуля**
Тел.: (908) 591-0800

УКРАЇНА І СВІТ

Проблеми українського націоналізму обговорено в Дніпропетровську

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – 14-15 грудня відбувся „Всеукраїнський круглий стіл", на якому науковці, викладачі-історики, представники громадських організацій та журналісти міста обговорювали тему „Еволюція українського націоналізму в XX – на початку XXI ст.". Досі заходу такого рівня в місті ще не було. Щоправда, представники обласної та міської влади на зібрання не з'явилися.

Організатори – Дніпропетровський національний університет, зокрема його історичний факультет; Інститут суспільних досліджень та Центр досліджень визвольного руху зі Львова. На засіданнях було заслухано сім доповідей та дев'ять повідомлень, які виголосили науковці Інституту українознавства ім. Івана Крип'якевича (Львів), Київського національного університету будівництва і архітектури, Львівського національного університету ім. Івана Франка, Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (Івано-Франківськ), Запорізького національного університету, Дрогобицького державного педагогічного університету та Черкаського державного технологічного університету.

Дослідження проблеми українського націоналізму на Придніпров'ї вже мають певне підґрунтя: у минулі роки діяльність підпілля ОУН на Дніпропетровщині вивчали історики Дмитро Куделя та Павло Хобот. Микола Слободенюк та Ігор Шахрайчук опублікували монографію „Рух Опору на Дніпропетровщині в роки Великої Вітчизняної війни" (так в СРСР називали Другу світову війну), а з 2001 року в Дніпропетровському національному університеті щороку проводять студентські наукові читання з проблем ОУН та УПА.

Керували заходом директор Інституту суспільних досліджень Володимир Панченко (він ще й голова редакційної колегії нової проґресивної дніпропетровської газети „Експедиція XXI"), історики Владислав Грабовський та Олег Репан, директор Центру досліджень визвольного руху Володимир В'ятрович, який привіз у дарунок щойно видану книгу „Українська Повстанська Армія. Історія нескорених".

Доповіді були присвячені становленню економічної доктрини ОУН в працях Миколи Сціборського та М. Орлика (В. Панченко); рухові Опору в Україні в загальноєвропейському контексті (М. Слободенюк); ролі друкованих видань у висвітленні ідейно-політичних засад ОУН (1941-1953 роки) (О. Стасюк); студентсько-учнівському рухові Наддніпрянщини в національно-визвольних змаганнях під час Першої світової війни" (Г. Книш) та ін. З великим зацікавленням присутні ознайомилися із тернистим життєвим шляхом гостя з Польщі Степана Семенюка („Наше слово"), українця з Підляшшя, який був активним учасником боротьби УПА з окупантами українських земель і в'язнем комуністичного режиму.

Учасники „круглого столу" в Дніпропетровську (зліва) Володимир Панченко, Степан Семенюк та Володимир Єфимов.

Мене вразила глибока обізнаність у проблемі університетських маґістрантів та аспірантів. Я схиляю голову перед їхніми вчителями-викладачами, котрі, хоч і виховувалися в умовах соціялізму, а то й авторитарної сталінщини, зберегли лицарську честь об'єктивного науковця, плекають свій ментальний український патріотизм.

Володимир Єфимов

Співпрацюватимуть університети України і Ізраїлю

ТЕЛЬ-АВІВ, Ізраїль. – Київський національний університет ім. Тараса Шевченка та Тель-Авівський університет підписали угоду про наукову співпрацю, проведення спільних конференцій та обмін студентськими і викладацькими групами, починаючи уже з нинішнього навчального року. З цією метою в Ізраїлі побував ректор київського університету Віктор Скопенко, який вже 50 років служить науковій, викладацькій і виховній справі. З ним мала розмову Світлана Глаз.

– Який стан університетської освіти в столиці України?

– Тепер в Києві багато університетів – це мене дивує і засмучує. З часу проголошення незалежності України зареєстровано майже 150 приватних університетів, хоча тільки десять з них можна назвати університетами. У решти немає серйозної наукової бази, викладацького складу. У нашому університеті, наприклад, працює 2 тис. тисячі викладачів, понад 350 з них – доктори наук. Це серйозні вчені. Такого потенціялу не має жоден інший університет України. Стосовно приватних вищих навчальних закладів, то я вбачаю проблему в низькій кваліфікації викладачів і обмеженості набутих професій. В основному це юристи, менеджери. А де ж хеміки, фізики, математики, без яких немає проґресу в науці? Ось у цьому полягає проблема вищої освіти в Україні.

– А яке ставлення держави до вищої освіти?

– Врешті прийнято закон про вищу освіту, і це дає можливість молодій людині правильно вибрати професію і одержати диплом, що визнається в Україні. Цим же законом держава припинила дію домашніх університетів, філії яких діяли навіть в районних центрах. Фінансування науки в Україні дуже слабеньке: немає потрібного обладнання для наукових праць, проведення дослідів. Прилади надзвичайно дорогі. Наприклад, якісний електронний мікроскоп японського виробництва коштує 1 млн. дол. А нам їх потрібно п'ять. От і рахуйте. Для рентґеноструктурної аналізи, якою я займаюся особисто, апарат теж коштує 1 млн. дол. Що нам допомагає? Те, що наші науковці мають численні угоди з університетами різних країн і разом працюють над проєктами. Ми співпрацюємо з ученими 70 країн світу. Тепер ми знайшли ще одного партнера – Тель-Авівський університет, який також має висококопрофесійний викладацький склад, сильний математичний факультет і фундаментальну наукову базу. Угода, яку ми підписали, працюватиме на розвиток науки обох країн.

– У співпраці з університетами 70 країн світу. крім наукових обмінів, чого навчається і що пропаґуєте?

– Цікавий досвід співпраці з університетом Тайваню. Вже десять років наші викладачі викладають там українську мову та історію України. Я спілкувався з молодими тайванцями, які на високому рівні оволоділи українською. Це потрібно їм для підприємництва.

– А якої Ви думки про сучасних студентів?

– Новий час, нова молодь. Всі звикли критикувати її. Я намагаюся зрозуміти. Як мовив колись один з римських правителів, молодь сьогодні потрібно виховувати по-іншому, бо інакше світ перестане існувати. А світ існує і сьогодні. Наші студенти прагнуть здобути серйозні знання, щоб застосувати їх в майбутньому, хоча трапляються й не такі вже й сумлінні. Так завжди було. В нашому клясичному вузі, де є історики, лінґвісти, журналісти, і сьогодні вільнодумство є однією з ознак студентського життя. Зараз на багатьох факультетах випускаються власні газети, існує університетський парламент.

– Якою є мовна політика університету?

– Навчання в університеті ведемо лише українською мовою, а в коридорах можна почути різні мови, в тому числі і російську. Деякі спеціальні курси ведуться англійською мовою, адже чимало літератури на природничих факультетах ми одержуємо англійською.

– Ви вперше в Ізраїлі. Ваші враження?

– Ми відвідали святі місця Ізраїлю, крім Мертвого моря. Все це цікаво, і ми переконалися, що краще один раз побачити, ніж кілька разів почути. Корисна поїздка, я задоволений.

Самопоміч Нью Йорк

Нова Філія тепер відкрита у

Линдингирст, Лонґ Айленд!

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757

Години урядування:

Середа - 12 - 7 веч.
Субота - 9 - 2 по пол.

Self Reliance New York
Federal Credit Union

Завжди конфіденційна, ввічлива та професійна обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО:	КЕРГОНКСОН:	ЮНІОНДЕЙЛ:	АСТОРІЯ:	ЛИНДИНГИРСТ:
108 Second Avenue	6325 Route 209	226 Uniondale Ave,	32-01 31st Ave.	225 N. 4th Street
New York, NY 10003	Kerhonkson, NY12446	Uniondale, NY 11553	Astoria, NY 11106	Lindenhurst NY 11757
Phone: 212 473-7310	Tel: 845-626-2938	Tel: 516 565-2393	Tel: 718 626-0506	Tel: 631 867-5990
Fax: 212 473-7310	Fax: 845 626-8636	Fax: 516 565-2097	Fax: 718 626-0458	Fax: 631 867-5989

Your savings federally insured to at least $100,000 and backed by the full faith of the United States government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА: Info@selfrelianceny.org ІНТЕРНЕТ: www.selfrelianceny.org
Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно: 1-888-SELFREL

ФІЛАТЕЛІЯ

Визначте найкращу марку 2007 року

Українське державне підприємство поштового зв'язку „Укрпошта", Асоціяція філателістів України, редакції газети „Поштовий вісник" і журналу „Філателія України" оголошують конкурс на визначення найкращої української поштової марки 2007 року. Конкурс триватиме до 1 березня.

Автори трьох листів, чия думка щодо найкращої марки 2007 року збігатиметься з пропозиціями більшости, а їхні листи відповідно до дати на відтиску календарного штемпеля були відіслані раніше, ніж листи інших кореспондентів, будуть нагороджені комплектами марок України 2007 року.

Чекаємо листів з позначкою „На конкурс" на адресу: дирекція видавництва „Марка України", Хрещатик, 22, Київ, 01001 Ukraine. Тел.-факс: (380-44) 279-2182, електронна пошта: stamp@stamp.kiev.ua

Видавництво „Марка України"

До наступного Чемпіонату Европи з футболу „Евро-2012"

Україна і Польща набули право на проведенння чемпіонату Европи з футболу 2012 року. Українсько-польська пропозиція визнана кращою, ніж пропозиції Італії, Хорватії та Угорщини. Київ, Львів, Донецьк, Дніпропетровськ, Варшава, Познань, Гданськ, Вроцлав прийматимуть ці престижні змагання.

22 грудня в Україні випущено нову марку „Назустріч „Евро-2012". Автор – Дмитро Швець. Номінал: 3.33 грн. Марки надруковані тет-бешем (два трикутники разом). Спосіб друку – офсет, тиснення фольгою.

Поштовий штемпель першого дня, застосований в Києві.

За попередніми підрахунками, Київ прийматиме близько 600 тис. вболівальників та туристів за весь час проведення „Евро-2012". Столиця готує чотири тренувальні футбольні бази високого рівня та 13 резервних стадіонів. У 27 місцях Києва розташують великі екрани для трансляції змагань. Будуть реконструйовані шляхопроводи і п'ять головних площ міста, додаткові пункти невідкладної медичної допомоги буде розташовано у місцях найбільшого скупчення вболівальників, побудують Міжнародний молодіжний центр на Трухановому острові, нові готелі, театри на Подолі і на Троєщині, добудують Театр драми і комедії на Лівому березі. Також створять Музей шістдесятництва та музей Івана Франка. Триває підготування до чемпіонату і в інших містах України.

Часопис українських філателістів

У січні 1995 року в Києві вийшло перше .число часопису „Філателія України" (до 1999 року він мав назву „Пошта і філателія України". Видає часопис Українське державне підприємство поштового зв'язку „Укрпошта" раз на два місяці. В журналі вміщуються повідомлення про нові марки, штемпелі і конверти України та інших держав світу, історичні та тематичні дослідження, інформація про діяльність філателістичних товариств. Зліва вміщено обкладинку жовтневого випуску за минулий рік, який присвячено Всесвітній виставці поштових марок в Санкт-Петербурзі, Росія, де український часопис відзначено срібною медалею, а два колекціонери з України нагороджені золотими.

ЗВІДУСІЛЬ

На марці – космічний пил

Австрійська пошта випустила марки, на кожну з яких нанесено 30 мг. метеоритного пилу. Для цього використано метеорит вагою 18 кг. Вік метеорита – 4.5 млрд. років. Всього було виготовлено 600 тис. марок номіналом 3.75 евро.

Українську марку відзначили в Китаї

За підсумками Шостого китайського щорічного конкурсу на найкращу чужоземну поштову марку малому аркушеві „Українські жіночі головні убори" (Видавництво „Марка України") присуджено нагороду в категорії „За найкращий друк". Українське державне підприємство поштового зв'язку „Укрпошта" відзна-чене в категорії „Найкращий учасник".

Болгарія – в Антарктиді

Сувенірний аркуш поштових марок з зображенням Антарктиди випущено в Болгарії. Виявляється, Болгарія теж має до неї відношення – на далекому континенті вже 10 років працюють болгарські картографи.

На марках – народний одяг Поділля, Буковини, Закарпаття

22 грудня у серії „Український народний одяг" випущено шість марок і бльок, присвячених народному одягові Поділля, Буковини і Закарпаття. Зокрема відтворено сюжети з Поділля Коляда, свято Семена, з Буковини – свята Єфросинії і Вознесіння Господнього, з Закарпаття – свята Кузьми та Дем'яна і Радуниця. Автор – Миколай Кочубей.

Український народний одяг на поштовому штемпелі.

Витонченим співвідношенням кольорів і конструктивною довершеністю відзначаються ці строї. Характерні риси традиційного одягу Поділля – надзвичайна декоративність та мальовничість – віддзеркалюють розвиток народних ремесел, високу культуру місцевого виробництва матеріялів для одягу, різні способи утворення форм убрання та значний досвід використання багатьох видів і технік оздоблення. Одночасно зі спільними рисами одягу на території Поділля простежуються зональні варіянти – північно-західний, східній та наддністрянський.

Специфічними особливостями визначався одяг північно-західного Поділля, де особливо тривалим було панування Польщі, яке стримувало розвиток національної культури, у тому числі традиційного вбрання. Тому одяг цієї зони зберігав архаїчні риси, наближаючись до одягу суміжної Волині. Чоловічий одяг складався з сорочки та вузьких штанів із білого полотна. Довжина сорочки була до колін і нижче. Її підперізували тканим поясом чи реміцем. З полотняними штанами сорочку носили навипуск, а з суконними холошнями заправляли усередину.

Верхній одяг шили з саморобного валяного сукна. Його називали сіряком (сермягою, гунькою, сукманом). Опанча відрізнялася від інших типів верхнього вбрання тим, що до стоячого коміра ззаду пришивалася бородиця. Як сіряки, так і опанчі подоляни дуже вишукано прикрашали вишивкою, шнурами, обшивками.

У гірських місцевостях Карпат і Закарпаття способи створення одягу майже без зміни передавалися від покоління до покоління, кожне село мало свої строї, що відрізнялися від інших конструкцією, декоративним оздобленням, кольором. Наочним свідченням того є розмаїття гуцульських, лемківських, бойківських, покутських сорочок, запасок, кептарів тощо, а також численних прикрас з бісеру (ґердани, силянки) та кольорового скла (венеціянське намисто), шкіряних поясів-чересів, взуття, головних уборів і багатьох інших доповнень одягу.

Цікаво, що на марках не просто відтворено зразки одягу, а подано святкові сцени з народного життя.

Про Україну знають у Таїлянді

БАНҐКОК, Таїлянд. – Нікого не треба переконувати, що поширення позитивної інформації про країну допомагає створенню доброго імені держави, її правильного сприйняття у світі.

Перші українці побували у екзотичному південно-східньому азійтському королівстві Таїлянд у середині XIX ст. у складі російської імператорської фльоти.

Українка з Волині була дружиною одного з синів найвідомішого тайського короля Чулаланґкорна. Державу тайців відвідували письменник Олесь Гончар і Президент Леонід Кучма. Однак, загалом тайське суспільство ще мало знає про Україну.

Завдяки зусиллям керівника відділу поширення інформації тайської філії американського університету „Вебстер" у Банґкоку Олега Романенка-Карміка та представників місцевих українців нещодавно відбулася зустріч професорів та студентів цього закладу з послом України у Королівстві Таїлянд Ігорем Гуменним.

Посол зазначив, що така зустріч відбувається напередодні 90-ліття заснування дипломатичної служби УНР. Він розповів про намагання України вступити до Европейського союзу та НАТО, про значення трагедії Голодомору в українській історії. Посол також відзначив, що співробітництво України з Таїляндом останніми роками значно зросло.

Цю державу щороку відвідує понад 30 тис. громадян України, щоразу збільшується авіозв'язок поміж Києвом та Банґкоком. Україна і Таїлянд співпрацюють у галузі космічних технологій, в медицині.

У подячному слові ректор Вебстерського університету у Таїлянді д-р Дейвид Морґан наголосив, що серед студентів закладу – представники 34 країн світу. Тому доречною була виставка книг про Україну, прикрашена традиційними рушниками. І з великою вдячністю сприймалася діяльність українців діяспори у царині видання книжок про Україну саме англійською мовою. Книжки, видані діяспорою США, Канади та Австралії, стали для студентів джерелом правдивої інформації про Україну.

о. Олександер Авраменко (зліва) і Посол України в Таїлянді Ігор Гуменний.

Зустріч Посла України зі студентами міжнародної філії американського університету у Банґкоку стала першою – і вдалою – спробою довести правду про давню і водночас молоду державу Україну. Чим більше буде таких спроб, тим краще знатимуть Україну навіть у такій екзотичній державі як Тайське Королівство.

о. Олександер Авраменко

Хор „Мрія" вже 15 років діє на ниві української культури

Організатор хору „Мрія" Валентина Прокопович.

ХАБАРОВСЬК, Росія. – 18 грудня на урочисті збори, присвячені 15-літтю Товариства української культури Хабаровського краю „Зелений клин", що відбулися в Будинку мистецької інтеліґенції, прийшли численні гості. Вони побачили виставку творів українських письменників, часописів, вишивок, українських страв.

Українців вітала представник адміністрації Хабаровського краю Лариса Баришева. Ведуча Юлія Зотова зачитала вітання від Українського культурного центру в Москві, Українського Народного Союзу та редакції газети „Свобода" (США), Об'єднання українців Росії та Генерального консула України у Владивостоці.

Гості подивилися фільм про Товариство. Весь концерт йшов українською мовою. Хор „Мрія" разом з присутніми заспівав "Реве та стогне Дніпр широкий". Потім були пісні та вірші, між якими з вітаннями виступили представники єврейської діяспори С. Рудь, білоруської – М. Павлова, корейської – Дю Чи Мен, численні представники російських мистецьких колективів. Були квіти, нагороди, подарунки. Після концерту усі присутні отримали третє число українського журналу „Далекосхідня хвиля", головним редактором котрого є А. Лозиков.

Після офіційної частини була гостина з тостами, піснями. Хабаровське телебачення вело запис урочистих зборів, щоб показати їх у своїх програмах.

Марко Прокопович,
голова Товариства

Виступає хабаровський хор „Мрія". *Фото: Є. Бодров*

Вчителі – гості сільської школи

СВІТЛОГІРСЬКЕ, Полтавська обл. – „Йти вперед і при цьому бути єдиним цілим – учителі і учні", – з цим побажанням завітали до Світлогірської школи 12 учителів-пенсіонерів, яких запросили на „День учителя", що відзначався 7 жовтня.

Нам було дуже цікаво пригадати свою працю в цій школі і порівняти з сучасним її життям. Спершу пенсіонери полинули у світ чарівної української народної пісні, бо саме нею вітав нас учительський ансамбль „Українські візерунки". Потім ми потрапили в оазу зелені і квітів, у ставку плавали справжнісінькі живі карасики. Усе це було влаштовано в шкільному приміщенні. Далі був храм естетичних наук, де утверджувалося, що світ існує завдяки любові. Гостей частували тут запашним чаєм.

Продовженням подорожі стала приємна зустріч з казковою країною „Барвінчаста", у якій для нас виступали танцювальний дует та ансамбль „Дніпряночка". Учителі відвідали лекції з математики і природознавства, які провела вчителька Надія Маляренко. У актовій залі школи виступала учительська команда Клюбу винахідливих і кмітливих (КВК), яку очолила директорка школи Тамара Гординська. Вона, як і добра половина молодих учителів школи – це мої учні. Т. Гординська закінчила цю школу з золотою медалею у 1975 році. Клюби КВК – це традиційні змагання ерудитів і жартунів.

Учителі зуміли передати вогник свого захоплення і учням – у школі створений учнівський КВК „Світлогірське диво", який минулого року здобув блискучу перемогу в районному змаганні. У шкільному музеї нас знайомили з багатством експонатів учні.

Складається музей з двох частин – історії села і школи, але від екскурсоводів ми чули єдину, змістовну розповідь. На почесному місці в музеї – історія життя видатних людей села: Генерального конструктора системи зв'язку А. Біленка, Заслуженого лікаря-невропатолога І. А. Серажима та інших. Улюбленим місцем для більшости учнів є новенька спортивна заля.

Нас запросили на третій поверх, у царство англійської мови. Діти дякують своїм наставникам за набуті знання. Оксана Соколовська, яку навчає Ірина Дегтяр, перемогла на районній олімпіяді з української мови і на міжнародному дитячому конкурсі знавців української мови ім. Петра Яцика. Мар'яна Гулович посіла друге місце на районній олімпіяді з англійської мови.

Щороку у районі відбувається конкурс на звання „Учитель року". Приємно, що світлогірські учителі здобувають на ньому перші місця. У цьому році отримав почесне звання М. Мисецький, учитель географії. Ми завітали до комп'ютерної кляси, яка допомагає учителям і учням поринути у світ сучасних технологій.

Закінчився творчий звіт школи. А ми ще довго перебували під враженням від побаченого і почутого. Учителі-пенсіонери переконалися, що ми передали школу в надійні руки. Один з пенсіонерів сказав, що ця святкова зустріч була творчим звітом учителів школи, який вони склали з оцінкою „відмінно".

Наталя Кушнір

Спілкування через поезію

Настуся Іванова співала разом з бабусею Вірою Петровою.

ПЕТРОПАВЛОВСЬК-КАМЧАТСЬКИЙ, Росія. – 28 жовтня в Клюбі української культури ім. Івана Франка відбувся літературно-музичний вечір, присвячений альманахові „Первоцвіт", ч. 2. Цей творчий доробок літературної студії „Дебют" прислала камчатська поетеса Ніла Висоцька, яка повернулася в Україну і нині проживає в Ірпіні біля Києва. А розпочали зустріч з клясиків української поезії І. Франка і Тараса Шевченка, твори яких читали Христинка Гуляк, Аня Воронова, Антоніна Ходосова, Надія Сивашенко, а Віктор Шаповалов заспівав пісню на слова І. Франка „Ой ти, дівчино, з горіха зерня".

Н. Висоцька прислала також диск з піснями на слова Данила Кулиняка і фільм про Петра Калнишевського – останнього кошового війська Запорізького, тож протягом вечора звучали пісні на слова Д. Кулиняка. Знайомство з альманахом розпочали з переднього слова Олени Циганенко – керівника студії „Дебют". Вірші наймолодших членів студії прочитали теж наймолодші члени клюбу.

Закінчили вечір камчатським привітом гості клюбу Лідія Чечуліна та Віолета Шичкіна, які на початку виконали танець „Привітання", а потім – танці коряків, корінних мешканців Камчатки.

Едіта Познякова

Лідія Чечуліна та Віолета Шичкіна виконують корякський танець.
Фото: Володимир Бондаренко

Вшанували пам'ять Олександра Неприцького-Грановського

ВЕЛИКІ БЕРЕЖЦІ, Тернопільська обл. – 29 вересня відбулося відзначення 120-річчя від народження відомого у світі вченого-ентомолога, поета, громадсько-політичного діяча у США Олександра Неприцького-Грановського (1887-1976). Він – уродженець Бережець, закінчив у Білокриниці агрономічну середню школу (1905), навчався у Київському комерційному інституті (нині Економічний університет ім. Вадима Гетьмана). Брав активну участь у громадсько-політичному житті, за що його переслідувала царська влада.

У 1913 році доля закинула юнака до США, де він думав перебути певний час, але прожив 64 роки, помер і похований на цвинтарі „Сансет-меморіял" в Мінеаполісі. Там, далеко за океаном, наш краянин став першим українцем, який удостоївся звання професора американського університету (1925), видрукував п'ять томів поезії (три книжки вийшло ще у Києві), написав 105 наукових праць із ентомології (комахознавства), брав найактивнішу участь у громадсько-політичному житті української діяспори у США.

На свято з США приїхало 10 осіб; син вченого Пилип Грановський, зять Ворен Армстронґ і ще п'ятеро з його родини, небіж Борис Неприцький з дружиною Тамарою, куратор архіву Центру досліджень історії іміґрації при Мінесотському університеті Галина Миронюк.

Гостей, а також представників бережецької родини Неприцьких зустрічали з хлібом-сіллю учні місцевої школи, сільський голова Жанна Базюк, директор музею Петро Гонтарук, голова Кременецької районної адміністрації Василь Олійник та голова районної ради Світлана Федишина.

Директор музею П. Гонтарук ознайомив гостей з експозицією, що розташована у двох кімнатах та просторому коридорі. Музей відкрито у 1996 році, автор експозиції – Гаврило Чернихівський, художник-оформлювач – Олександер Пташкін.

Після огляду експозиції у шкільній залі відбулася конференція, присвячена О. Неприцькому-Грановському.

Свій виступ Г. Чернихівський присвятив темі „Він оспівав свій рідний край". Мовилось, як у поезії та прозі наш краянин змалював неповторну красу Бережець, тихоплинну Ікву, Божу Гору, чарівні види Кременецьких гір.

Красу батьківської землі поет оспівав у багатьох віршах, особливо в таких, як „Широким Радивилівським шляхом", „В скелястих горах", „Тихо на озері, тихо" та інших.

Людмила Рінгіс з Київського економічного університету розповіла про час навчання О. Неприцького-Грановського у колишньому комерційному інституті ім. Донар-Запольського, де студіювали Павло Тичина та Василь Еллан-Блакитний.

Вчителька Великобережецької школи Валентина Федорук, заступник директора Кременецького ліцею ім. Уласа Самчука Віра Трачук поділилася досвідом вивчення творчої спадщини О. Неприцького-Грановського у школі.

Завідувач навчальною частиною Кременецького лісотехнічного коледжу Оксана Тимошенко розповіла, як у навчальній роботі використовують праці професора О. Грановського у боротьбі зі шкідниками лісу і саду, а також про те, як використовують матеріяли музею вченого у виховній діяльності.

На завершення конференції промовляв син вченого П. Грановський, який дякував за таку увагу до його батька, за вивчення і популяризацію його наукових і художніх творів.

Заключним акордом свята було вручення усім учасникам відзначення нарусу-путівника „Великобережецький літературно-меморіяльний музей Олександра Неприцького-Грановського", який дарував автор книжки, дослідник творчости вченого Г. Чернихівський.

Гаврило Чернихівський,
Заслужений працівник культури України.

(До „Свободи" подав колишній голова 345-го Відділу УНС Михайло Каркоць).

Кредитна спілка отримала номінацію „Благодійник року”

ПОЛТАВА. – Кредитна спілка „Полтава-взаємопоміч” виникла після IV Всесвітнього конґресу кредитних спілок, який відбувався на Полтавщині в 2000 році. З 2004 року спілка розпочала програму пільгового кредитування людей з особливими потребами. Кредитування було започатковано завдяки фінансовій підтримці Української Федеральної кредитної спілки та програмі партнерських взаємин міст-побратимів Полтава-Ірондеквойт, Ню-Йорк. Сьогодні членами спілки у Полтаві є 93 особи з Товариства глухих та 24 особи з Союзу організацій інвалідів України. Кредитна спілка „Полтава-взаємопоміч” отримала першу серед фінансових установ та банків України номінацію „Благодійник року”. Дружина Президента України Катерина Ющенко подякувала спілці за допомогу людям, які мають певні обмеження в доступі до фінансових послуг, і висловилася на користь поширення цього досвіду.

Званням „Благодійник року“ вшановано Омеляна Антоновича за його приватну пожертву на розбудову Києво-Могилянської академії. Організатори конкурсу – Міжнародний благодійний фонд „Україна-3000”, Всеукраїнський благодійний „Дитячий світ”, Центр філантропії, Український форум благодійників, за підтримки банку „Надра”, міжнародної компанії „Санофі-Авентис-груп”.

Ольга Климко,
голова правління спілки
„Полтава - взаємопоміч”

Учасники вручення номінації„Благодійник року” в Полтаві.

НОВІ ВИДАННЯ

Відбулася презентація українського перекладу „Божественної комедії“

Д-р Богдан І. Лончина

ВОРЕН, Мишиґен. – Під спонзорством Дітройтського відділу НТШ 30 листопада 2007 року у парафіяльній залі церкви св. Йосафата відбулася презентація першої частини поеми Данте Аліґ'єрі „Божественна комедія. Пекло“ в українському прозовому перекладі д-ра Богдана І. Лончини.

Презентацію відкрив Любомир Гевко, заступник голови Дітройтського відділу НТШ. Він підкреслив значення цього перекладу українською мовою, який здійснив засновник і перший голова нашого відділу НТШ д-р Б. Лончина. Переклад містить багато пояснень, які дають змогу читачеві краще і глибше зрозуміти алегорії та основні ідеї твору.

Про життя і творчість перекладача говорив д-р Павло Джуль, голова Дітройтського відділу НТШ. Він сказав, що д-р Б. Лончина був людиною високої особистої культури, знавцем романських і слов'янських мов, автором перекладів творів світової літератури українською мовою. Народився, виростав і навчався у Львові. Після закінчення середньої школи в 1935 році вступив до Львівського університету. Предметами навчання вибрав французьку мову й літературу. Був патріотом і глибоко релігійною людиною. Свій патріотизм він успадкував від батька о. Василя, котрий загинув мученицькою смертю у снігах Сибіру. Друга світова війна в 1939 році захопила Б. Лончину в Америці, де брав участь у Міжнародному конґресі католицьких студентів. Однак, незважаючи на воєнні події, переїхав до Відня, де студіював романську філологію, філософію й англійську мову. В 1942 році здобув докторат з філософії та переїхав до окупованого німцями Львова, де працював як опікун студіюючої молоді в рамках Українського Допомогового Комітету.

Наприкінці Другої світової війни одружився з Орисею Чайковською. Однак, молодому подружжю довелося залишити рідні землі, щоб уникнути більшовицьких репресій. По пригодницькій мандрівці через Краків і Відень подружжя Лончинів опинилось у Мюнхені, де у греко-католицькій духовній семінарії та в Українському Вільному Університеті д-р Б. Лончина викладав французьку та англійську мови.

В 1948 році подружжя іміґрувало до США. Свою академічну кар'єру д-р Б. Лончина почав у Стюбенвілі, штат Огайо, де отримав посаду викладача романських мов у місцевому коледжі, а згодом став повним професором і керівником відділу чужоземних мов. Після десятирічної праці у штаті Огайо переїхав до Дітройту на посаду професора французької мови в Дітройтському Католицькому університеті, й родина Лончинів також переїхала до Дітройту. Тут він відразу став активним діячем в культурному та церковному житті нашої громади. Був засновником місцевого відділу НТШ, редактором літературно-мистецького журналу „Дзвони”, „Дітройтських вістей” і директором Музичного Інституту. Після звільнення Митрополита Йосифа Сліпого з концентраційних таборів став його близьким співробітником і допоміг йому створити Український Католицький університет (УКУ) в Римі. Тривалий час був головою Українського Патріярхального Світового Об'єднання (УПСО).

Як вчений, опублікував низку наукових праць і здійснив ряд перекладів шедеврів світової літератури, в тому числі – першої частини поеми Данте. Наталія Гевко прочитала скорочений зміст двох лекцій д-ра Б. Лончини про „Божественну комедію”, які він читав в УКУ в Римі. Урізноманітнив програму вечора виступ талановитих піяністок Марії Лончини-Лісовської та Марії-Гординської-Голіян, які виконали „Сонатину для фортеп'яна“ Василя Витвицького. У програмі вечора взяв участь ректор УКУ у Львові о. д-р Борис Гудзяк. Він говорив про цінність українського перекладу для студіюючої молоді.

Від родини Лончинів говорили Орися Лончина і Владика Гліб. Вони розповіли про працю д-ра Б. Лончини над перекладом першої частини „Божественної Комедії” впродовж семи років. Книга появилася 22 роки пізніше завдяки старанням Владики Гліба і сприянню з боку УКУ у Львові. Книга ілюстрована 22 малюнками відомого мистця Юрія Козака. Про його життєвий та творчий шлях розказав його кузен, Ігор Козак. Покійний уже художник народився в Стрию. Вищу освіту отримав у Дітройтському коледжі для образотворчого мистецтва. Був фахівцем у багатьох жанрах мистецтва – іконописанні, настінному розписі, мозаїці та промисловій скульптурі. Ілюстрації до „Божественної комедії” створені з досконалим знанням релігійної тематики та здатністю мистця втілити уяву про містерію позагробного життя в образ. Присутні мали змогу оглянути оригінали ілюстрацій поеми, виконаних Ю. Козаком.

В кінцевому слові д-р П. Джуль подякував виконавцям програми, управі НТШ за організування презентації книги, і присутнім, які, незважаючи на дощову погоду й пізню годину, взяли участь у цьому літературному святі.

Лідія Кізима

Книга, яка зберігає пам'ять від забуття

„Українські священики Закерзоння. Хроніка репресій“ – так називається двомовна, українсько-англійська, унікальна книга, в якій її авторка, Анізія-Путько Стех, закарбовувала на папір правду, про яку протягом довшого часу не можна було згадувати. Цю цінну книгу видало Львівське видавництво „Сполом” в 2007 році. Це хроніка репресій проти християнських церков і їхніх вірних. Зокрема у ній йдеться про долю 83 закатованих священиків.

Наступ на нашу націю ішов двома шляхами – фізичним знищенням провідної національної еліти і фальшуванням історичної правди.

Книга охоплює період від 1939 до 1980 років на Закерзонні. Авторка книги зібрала сотні документів, світлин, свідчень, опрацювала величезний довідковий матеріял. Можна сміло сказати, що вона виконала патріотичний український обов'язок перед мертвими, перед живими та ненародженими. і в цьому їй охоче допомагав її внук Зорян Стех, який перекладав тексти на англійську мову.

У книзі є змістовна передмова о. д-ра Севастіяна Дмитруха – студита, визначного богослова, релігійного і громадського діяча, знавця і захисника давнього церковного мистецтва, автора багатьох наукових праць.Також наприкінці книги вміщена коротка довідка про авторку, з якої довідуємося, що за професією вона – лікар-педіятр, а до журналістики її покликав національний обов'язок. Є там також дані, що була вона виселена акцією „Вісла” з рідних земель (в дуже молодому віці), а згодом, у зв'язку з постійними переслідуваннями, змушена була еміґрувати з родиною до Канади.

В українській історичній науці є багато недосліджених сторінок. Своєю книгою авторка зменшила кількість так званих білих плям на одну. За це заслуговує на нашу вдячність і признання. Ці самі слова адресую перекладачеві книги студентові З. Стехові, з побажаннями успіхів в навчанні.

Закликаю свідому українську громаду придбати собі цю унікальну книгу. Замовити її можна, надсилаючи на нижче подану адресу авторки чек або „Money Order“ на суму 25 дол. плюс кошти пересилки. На цю саму адресу і за таку ж ціну можна надсилати чеки на придбання „Пропам'ятної книги українських діячів з Перемищини”, автором якої є Ярослав Стех. Адреса для замовлень: Anizia Stech, 80 Coe Hill Dr., Apt. 414, Toronto, ON M6S 3C9, Canada. Те.: 416-766-8978.

Д-р Мар'ян Ковальський,
Торонто, Канада

Українська мова...

(Закінчення зі стор. 5)

що на всесвітній виставці у Відні 1873 року австрійський уряд хотів показати здобутки шкільництва серед різних народів Австрії. Зокрема в цікавому тексті з каталогу всесвітньої виставки 1873 року Василь Ільницький, перший директор української Академічної гімназії у Львові, натякає на те, що вторування дороги для народної української мови вважалося важливим завданням дня.

Зрештою, букварі 1871 та 1872 років не просто написані народнорозмовною мовою, вони також досконало віддзеркалюють, наскільки галицькі народовці прийняли ті норми, що були вироблені в підросійській Україні, зокрема в творах Тараса Шевченка та Пантелеймона Куліша, що тоді стали дуже популярними в Галичині. Далі, ці підручники показують, яким чином галицькі народовці намагалися, крок за кроком, поширювати ці не-галицькі норми серед учнів „руських“ шкіл. Детальна аналіза мови цих букварів показує: чим вища була кляса, для якої був призначений буквар, тим ближчою мова була до нової літературної української мови.

„Українізація“ галицького варіянту народної мови фактично стосується всіх мовних рівнів – окрім ортографічної та лексичної.

Ортографія всіх букварів ще етимологічна, та в багатьох текстах усіх букварів іще вживано стару кирилицю. Варто наголосити, що, супроти всіх забобонів, це аж ніяк не впливало на народнорозмовний характер відповідних текстів. Ясна річ, гарну народнорозмовну українську мову можна також писати етимологічним правописом і також стародавніми буквами.

Так названа „фонетика“, натомість, переважно визначається тим, що вона відразу створює чітку відстань до російської мови. Окрім цього, правописи, що ґрунтуються на фонологічних засадах, завжди засвоюються легше, ніж етимологічні. „Фонетичний“ правопис, натомість, було запроваджено до галицьких шкіл лише в 1893-1894 роках.

Щодо лексики, то галицькі букварі містили ще багато виразно галицьких елементів – що, зрештою, не може дивувати, позаяк для багатьох тематичних сфер галичани фактично не мали до диспозиції жодних зразків з підросійської України. До букварів Т. Шевченка й П. Куліша також не можна було нав'язати – здається, зрештою, що галицькі букварі стоять на набагато вищому рівні, ніж твори відомих письменників, зокрема, коли йдеться про дидактичні аспекти, але також, коли йдеться про саму мову.

Отож букварі для перших трьох кляс початкової школи, що постали на основі москвофільських першовзорів, зокрема ориґінальна читанка Остапа Левицького, належать до найцікавіших та найважливіших галицьких текстів своєї доби, коли йдеться про історію української мови в Галичині.

Окрім цього, вони вельми цікаві через зміст, бо майже всі букварі містять важливі елементи національного наративу українців. У цьому контексті читанка О. Левицького належить до найважливіших текстів свого часу, бо на її основі вчителі могли поширювати найсуттєвіші елементи українського національного наративу серед наступного покоління, починаючи від Київської Руси через Галицько-Волинське князівство аж до українського Козацтва.

Самостійність української мови наголошується так само, як самостійність та соборність українського народу, при цьому мова цієї читанки найпослідовніше ґрунтується на не-галицьких нормах нової української літературної мови.

До сьогодення галицькі букварі та читанки XIX ст. майже не досліджувалися. Якби моя книжка „Ruthenische Sprach und Vorstellungswelten in den galizischen Volksschullesebüchern der Jahre 1871 und 1872“ переконала декого з читачів, що ці підручники – які були в руках стількох учнів цілого покоління галицьких українців – гідні нашої зосередженої уваги, тоді варто було її написати.

ПРЕСОВИЙ ФОНД СВОБОДИ ЗА ЛИСТОПАД 2007 Р.

500 дол.	Бруґемани Павліна і Ворен	Скенектеді, Н. Й.
105	Новак Ірина	Мілвокі, Виск.
100	Крісалті Дозя і Зенон	Клівленд, Огайо
55	Баніт Віра	Ст. Леонард, Кве., Канада
	Ґудзяк Ярослава	Сиракюзи, Н. Й.
	Куляс Юліян	Парк Рідж, Іл.
	Макар Лауді С.	Бруклин, Н. Й.
	Шмаґали Галина ,	
	Тарас, Ярема	Бентлейвіл, Огайо
	Воловодюк Володимир	Четам, Н. Дж.
50	Чировські Марія і Лев	Бридвотер, Н. Дж.
	Козак Лідія	Норт Порт, Фла.
	Крупська Наталія	Денвер, Кол.
	Мельник Ярослава	Бетл Ґравд, Ваш.
	Воронка Роман	Мейпелвуд, Н. Дж.
	Вовк Марія і Володимир	Шорвю, Мін.
45	Керша Олександра	Берлінґтон, Вер.
	Семків Ярослав	Боглінґ Спрінґс, Па.
40	Іванчуки Ліліян і Адріян	Флашінґ, Н. Й.
	Савицький Роман	Кротон Он Гадсон, Н. Й.
35	Свансон Лариса	Пало Алто, Каліф.
30	Мулик Михайло	Бруклин, Н. Й.
	Ошипко Григорій	Отремон, Кве., Канада
	Пилишенко Володимир	Рочестер, Н. Й.
	Сидоренко Катерина	Торонто, Онт., Канада
25	Бабська Пелагія	Вудгейвен, Н. Й.
	Біч Галина	Алтамонте Спрінґ, Фла.
	Богонович Роман	Кергонксон, Н. Й.
	Храневич Оксана	Апер Монтклер, Н. Дж.
	Дудар Микола	Ворен, Миш.
	Федун Базилій	Чардон, Огайо
	Кольцьо Ксеня	Сієтл, Ваш.
	Костів-Кладко Люба	Саніївейл, Каліф.
	Мисько Зорослава	Філядельфія, Па.
	Петрик Анна	Шервуд Парк, Алб, Канада
	Запорошенко Микола	Карбондейл, Іл.
	Шепелява Аня	Коламбія, Мд.
20	Бойчук Марія	Дрешер, Па.
	Ґерент Володимир	Вест Ґартфорд, Кон.
	Ґлюх Тереса	В Гартфорд, Кон.
	Гладишевський Мирослав	Калґарі, Алб. Канада
	Яхторович Романа	Чикаґо, Іл.
	Юзенів Олександра	Ню-Йорк, Н. Й.
	Коцур Ігор	Сомервіл, Мас.
	Колодій Ярослав	Дженкінтавн, Па.
	Лисенко Анеля	Лизабет, Н. Дж.
	Процишин Микола	Ла Сел, Квеб, Канада
	Ранюк Анна	Бостон, Мас.
	Рихтицька Дарія	Ворен, Миш.
	Сахрин Марія	Вестон, Онт. Канада
20 дол.	Зайців Лариса	Ворен, Миш.
	Зелезнок Ольга	Трентон, Н. Дж.
15	Бурак Любов	Істон, Па.
	Бутрій Іван	Норт Порт, Фла.
	Билень Ярослав	Чикаґо, Іл.
	Дзюба Емілія	Вест Сенека, Н. Й.
	Гавришків Григорійі	Обурн, Н. Й.
	Городецька Ольга	Кендал Парк, Н. Дж.
	Грамяк Мирон	Норт Порт, Фла.
	Івасечко Василь	Ендовер, Н. Дж.
	Ярошевич Мирон	Давнерс Ґров, Іл.
	Казевич Андрій	Віліямстон, Миш.
	Келебай Ірина	Монріял, Квеб., Канада
	Палій Марія	Джексон Гайтс, Н. Й.
	Полець Олександер	Ст. Ентоні, Мін.
	Серафин Олександер	Трой, Миш.
	Свищук Юрій	Ст. Люїс, Мо
10	Меленка Микола	Вітінґ, Н. Дж.
	Бабій Ольга	Розліндейл, Мас.
	Барушевич Софія	Норт Порт, Фла.
	Борковська М.	Йонкерс, Н. Й.
	Букачевський Я.	Сан Люї Обісп, Каліф.
	Чопек Анна	Лос Аламус, Н. Мек.
	Дац Петро	Клівленд, Огайо
	Дуда Рожа	Ґластонбері, Кон.
	Гупало Ярослав	Чикаґо, Іл.
	Яремчук Роман	Ню-Йорк, Н. Й.
	Кісь Микола	Сан Бруно, Каліф.
	Кокольський Роман	Сіклервіл, Н. Дж.
	Корчмарик Франко	Фт. Лодердейл, Фла.
	Крижанівська Марія	Рочестер, Н. Й.
	Куківь Ярослава	Гартфортд, Кон.
	Кулинич Петро	Йонкерс, Н. Й.
	Кузьо Теодор	Ґренбі, Кон.
	Лазор Володимир	Чикаґо, Іл.
	Лесів Михайло	Рочестер, Н. Й.
	Лисак Лідія	Нюнен, Джа.
	Погаратна Богданна	Елма, Н. Й.
	Семеняки Надія і Микола	Ню Берлін, Виск.
	Сендзік Віра	Трентон, Н. Дж.
	Сосяк Василь	Форест Гілс, Н. Й.
	Стельмах Адріян	Лівонія, Миш.
	Вацлавський Антон	Форест Гілс, Н. Й.
	Запутович Роман	Гілсдейл, Н. Дж.
	Бартошик Зиновій	Львівська обл., Україна
	Зварич Михайло	Йонкерс, Н. Й.
9	Іваничко Еліяна	Дербі, Н. Й.
5	Цап Василь	Стретфорд, Кон.
	Данилик Михайло	Гюстон, Тек.
	Бабчук Віліям	Норт Порт, Фла.
5 дол.	Базиляк Ярослав	Ст. Петерсбурґ, Фла.
	Бенко Франко	Клівленд, Огайо
	Березюк Софія	Ворен, Миш.
	Біланюк Ярослав	Даґластон, Н. Й.
	Біжко Софія	Амстердам, Н. Й.
	Боднарчук Дмитро	Альбакірки, Н. Мек.
	Бошак Анна	Йонкерс, Н. Й.
	Чех Василь	Томс Рівер, Н. Дж.
	Данчук Андрій	Лівінґстон, Н. Дж.
	Денисенко Люба	Ню-Йорк, Н. Й.
	Гетьманський Володимир	Рословін, Мас.
	Гетьманський АБ.	Гантінґтон, Мд.
	Головатий Степан	Акорд, Н. Й.
	Грегорчак Т.	Гонолюлю, Ґї
	Гринчук Текля	Дітройт, Миш.
	Яровенко Вадим	Ленкестер, Па.
	Ясінська Зиновія	Сан Сити, Аріз.
	Качур Софія	Ню-Йорк, Н. Й.
	Каськів Володимир	Ворен, Миш.
	Кондзьола Емілія	Салізбурі, Мд.
	Кос Степан	Савт Бостон, Мас.
	Ковалюк Богдан	Перт Амбой, Н. Дж.
	Кришталович Ярослава	Клівленд, Огайо
	Лень Мирослав	Норт Роялтон, Огайо
	Лоско Іван	Чикаґо, Іл.
	Лоза Уляна	Бафало, Н. Й.
	Лисак Теодозій	Парма, Огайо
	Мацук Богдан	Берлін, Мд.
	Мадея Осип	Дейтона Біч, Фла.
	Малицький Олександер	Калґарі, Алб., Канада
	Марчук Іван	Лейк Дженіва, Виск.
	Мельник Дмитро	Рословін, Мас.
	Огар Василь	Беверлі Гилс, Миш.
	Пахолюк Ігор	Берлінґейм, Каліф.
	Пашковський Богдан	Бафало, Н. Й.
	Піх Василь	Асторія, Н. Й.
	Рудницький Осип	Ворен, Миш.
	Семенюк Ольга	Іст Гeновер, Н. Дж.
	Шульга Андрій	Матітак, Н. Й.
	Стебельська Аркадія	Філіпсбурґ, Н. Дж.
	Сива Степанія	Клівленд, Огайо
	Волошин Володимир	Вест Айсліп, Н. Й.
	Зачко Софія	Норт Гейвен, Кон.
	Разом	**3.014 дол.**

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи“ – найстаршої української газети в світі.

В ТРИДЦЯТЬ П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність нашого дорогого і незабутнього
БАТЬКА, ДІДУСЯ і БРАТА

СВ. П.

МИХАЙЛА ДУЖОГО

буде відправлена

**ПОМИНАЛЬНА БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ
і ПАНАХИДА**

в церкві Непорочного Зачаття П. Д. М. в Гемтремк, Миш., в п'ятницю, 25 січня 2008 р., о год. 8:30 ранку.

Просимо пам'ятати Покійного у своїх молитвах.

Вічна Йому пам'ять!

Тамара Дужа-Куропась з ріднею

У 50-ту СУМНУ і НЕЗАБУТНЮ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ (1957 р.)
нашого найдорожчого БАТЬКА і ДЗЯДЗЯ

бл. п. о. МИХАЇЛА КАЧМАРА

та в 66-ту ТРАГІЧНУ і СУМНУ РІЧНИЦЮ

вивозу жорстоким режимом на Сибір в 1941-му році його улюбленої ДРУЖИНИ, а нашої найдорожчої і незабутньої МАМИ і БАБЦІ

СВ. П.

НЕОНІЛІ КАЧМАР зі СТОЯЛОВСЬКИХ

була відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ 30 грудня 2007 р.

Залишені в смутку – дочки ІРЕНА і ГАЛЯ з родинами.

Оголошення запізнене з причини хвороби старшої дочки Ірени, котра відійшла у вічність 30 грудня 2007 р.

З глибоким жалем повідомляю, що 23 грудня 2007 р.
на 87 році життя відійшла у вічність у місті Valparaiso, IN
моя найдорожча ДРУЖИНА

СВ. П.

ЕЛЕОНОРА ФИЛИПОВИЧ

Нар. 25 грудня 1920 р. в Мацошині, коло Жовкви, Україна.

Дочка покійного Якова Шак і Марії з дому Стегній. Обоє борці за вільну Україну від більшовиків під кінець Першої Світової війни. Яків Шак був інспектором польських шкіл між двома великими війнами..

29 травня 1945 року Нора вийшла заміж за д-ра Романа Івана Филиповича, якого вона зустріла на медичному факультеті в Празі, де обоє студіювали аж до 1945 р. Коли її бракував тільки один рік до ґрадуації виїхали на Захід і одружилися 29 травня 1945 р. в Айзенах, в Німеччині.

Втікали від більшовиків на Захід і муж Роман працював у туберкульозних санаторіях у Ґавтінґу і Бад Верісгофен.

В 1948 р. Нора з мужем переїхали до Венезуелі, де Нора працювала як медсестра, а Роман як спеціяліст від туберкульози в санаторіях Кумані до 1957 р., Маракайбо до 1959 р. і накінець у Кабімас.

В 1965 році обоє еміґрували до США, де Роман практикував разом з його шкільним приятелем д-ром Олегом Дорожинським у містечку Савт Голанд, Ілл. Тоді Нора народила троє дітей: Дарію, Романа і Андрія. Всі вони закінчили вищі студії.

Дарія є доктором спеціялістом дитячої неврології, її муж Хозе Марранзіні.

Доктор Роман Филипович, неврохірург з дружиною Карол і Андрей, адвокат з дружиною Анною.

Брат Нори Богдан Шак з родиною живе в Англії.

Покійна осиротила семеро внуків: Елеонору і Ґабрієлу Марранзіні, Андрія, Христофора, Тесс і Галю Филиповичів, та Александра, сина Андрія.

Покійна Нора, яка для всіх була маленькою „Мишкою" була виїмково помічна в едукації своїх дітей, як також помагала де тільки могла. Глибоко очитана, знала сім мов, нікому не відмовляла в помочі, де була потреба.

14 квітня 1970 року Нора і решта родини отримали американське громадянство, з чого родина була дуже горда.

Прах покійної Елеонори спочине у родинному гробівці на Личаківському цвинтарі у Львові.

Вічна Її пам'ять!

Чоловік д-р Роман Филипович

Ділимося сумною вісткою, що 18 грудня 2007 р. на 84-му році
життя відійшов у вічність мій найдорожчий МУЖ

СВ. П.

АНДРІЙ ДАРІЯН СОЛЬЧАНИК

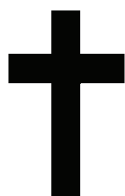
нар. 8 липня 1923 р. в Ролеві, Галичина.

У глибокому смутку залишилися:

дружина – ІРЕНА
сестра – ЛІДА ГРАБОВА з синами
шваґрова – ТАНЯ ПАШ з родиною
шваґер – ЮРІЙ і ІРЕНА ХУХРИ з синами
кузини.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 20 грудня 2007 р. в церкві св. Духа в Честері, а відтак на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

з невимовним сумом повідомляє членів Головного Уряду, членів нашої братської установи і всю українську громаду, що 27 грудня 2007 р. відійшла у вічність

св. п.

КАТЕРИНА ПАНЧИШИН

Нар. 20-го травня 1923 р.

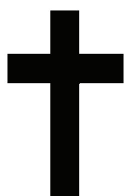
Покійна впродовж 26 років віддано, щиро і енергійно виконувала працю секретаря 378 відділу УНСоюзу у Woodbine, NJ.

Висловлюємо щире співчуття синові Вілліямові Панчишину, мол. і всій родині.

Пам'ять про Покійну буде завжди з нами!

Вічна Їй пам'ять!

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

з невимовним сумом повідомляє членів Головного Уряду, членів нашої братської установи і всю українську громаду, що 22 грудня 2007 р. відійшов у вічність колишній голова Округи УНС у Джерзі Ситі та почесний голова Округи Північного Ню-Джерзі

св. п.

ВОЛОДИМИР БІЛИК

Нар. 25-го липня 1918 р.

Покійний впродовж 24 років віддано, щиро і енергійно виконував працю секретаря 170 відділу УНСоюзу в Джерзі Ситі.

Висловлюємо щире співчуття дружині Галині, дочці Ірені, синам Любомирові і Юрієві з родинами.

Пам'ять про покійного Володимира буде завжди з нами!

Вічна Йому пам'ять!

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

ГОЛОВНА УПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ В АМЕРИЦІ

ділиться сумною вісткою з членством і українською спільнотою, що 21-грудня 2007 року відійшов у вічність заслужений воїн УПА, колишній голова ГУ ООЧСУ, голова Світового Братства вояків УПА, довголітній голова Головної Управи Товариства Вояків УПА в ЗСА, почесний член Головної Булави Всеукраїнського Братства ОУН – УПА, Голова Видавництва „Літопису УПА" та невтомний суспільно-громадський та політичний активіст

св. п.

ЛЕВ ФУТАЛА „ЛАГІДНИЙ"

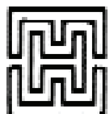
ГОЛОВНА УПРАВА ООЧСУ

висловлює глибокі співчуття дружині, синам, рідним і близьким Покійного, членству ООЧСУ, членству Братства вояків УПА.

Нехай Він снить про рідну Україну, за незалежність якої він боровся зброєю і ділом ціле своє трудолюбиве життя.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

повідомляє своїх членів та громаду, що 3 січня 2008 р. відійшов з цього світу

св. п.

д-р ВОЛОДИМИР ТРЕМБІЦЬКИЙ

Дійсний член НТШ-А, історик, економіст, географ.

Професор політичної економії у Фордгам Університеті, Ню-Гейвен, Джерзі Ситі Стейт Коледж.

Упродовж 1984-1989 рр. був заступником міністра зовнішніх справ Державного центру Української Народної Республіки.

Наукові зацікавлення стосувались політичної історії України та державности 1917-1924 рр. Автор 210 публікацій з проблематики української історії.

Рідним складаємо співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА НТШ-А в АМЕРИЦІ

Ділимося сумною вісткою, що 102-літня

св. п.

проф. д-р Ірина Гузар

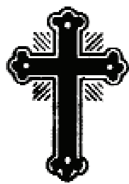
учителька гімназії Сестер Василіянок у Львові, проф. і зав. Катедри німецької філології Львівського університету, автор понад 100 наукових праць, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка в Канаді і в Україні, член численних міжнародних наукових організацій, померла 4-го січня 2008 у Львові

Похорон відбувся 5-го січня в Соборі св. Юра під проводом Патріарха Любомира Гузара

Св. Літургія і Панахида буде відправлена 15-го січня о 6 год. веч. в церкві св. Миколая в Торонто.

Залишила горем прибиту родину:
внука Ігоря Скрипника з дружиною Світланою й донькою Марійкою в Донецьку,
племінника Блаженнійшого Любомира Гузара,
внучату племінницю Марійку Рипан з родиною, яка опікувалася Покійною в Торонто,
племінницю Ірену Ставничу з роиною в США,
племінника Зенона Васильকевича з родиною в США,
та дальшу родину в Україні, США та Канаді.

Вічна їй пам'ять!

Ділюся сумною вісткою, що 5 січня 2008 р. відійшла у Божу вічність моя дорога МАМА

св. п.

СОФІЯ БОРОВИК
з КУЧМІНСЬКИХ

народжена у Львові, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 8 січня 2008 р. в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж.

Залишені в глибокому смутку:
донька – МАРТА
і родина в Україні.

Вічна Її пам'ять!

....

Замість квітів бажаючі можуть жертвувати в імені Покійної на стипендії для студентів в Україні. Пожертви просимо виписувати на Rukh Educational Foundation, c/o Marta Borowyk, 336 Independence Way, Springfield, NJ 07081.

З глибоким жалем і смутком повідомляємо, що в суботу 22-го грудня 2007 р. відійшов у вічність на 90-му році життя наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

СВ. П.

ВОЛОДИМИР БІЛИК

народився 25 липня 1918 р. в Угнові, Україна.

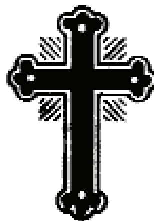
Покійний Володимир спочиватиме на цвинтарі „Святого Духа" в Hamptonburg, NY.

Залишились у глибокому смутку:

дружина – ГАЛИНА
діти – ЛЮБОМИР з дружиною JOAN
– ІРИНА з мужем LYNN і з дочкою SAMANTHA
– ЮРІЙ з дружиною SHARON і з дітьми DANIEL, STEPHANIE, JENNIFER
шваґер – ОСТАП і ЛІДА ЗАХАРКІВ і син ВОЛОДИМИР
шваґерка– СТЕФАНІЯ МОРОЗ з родиною
та ближча і дальша родина в Америці і Канаді.

В пам 'ять Покійного можна складати датки на сиротинці в Україні через Союз Українок в Ню-Йорку
103 Second Ave., New York, NY 10003

Вічна Йому пам'ять!

З жалем повідомляємо, що 25 грудня 2007 р. відійшла у Божу вічність на 88 році життя
наша улюблена
МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

СВ. П.

ОКСАНА ШУМИЛО

з дому КОШАК

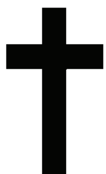
нар. 28 грудня 1919 р. в Косові, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 29 грудня 2007 р. в Українській католицькій церкві св. Михаїла в Ню-Гейвені, Кон.

У глибокому смутку залишилися:
дочка – ЛЮБА ШУМИЛО
внуки – ЛЯРИСА з мужем МАЙКЛ
– СТЕЙСІ
– СТЕФАН ҐІЛДЕЙ
правнуки – ЛЕВКО
– МІСЯ

Вічна Її пам'ять!

В пам'ять Покійної можна складати пожертви на Український Католицький Університет у Львові через
Ukrainian Catholic Education Foundation
2247 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622.

Ростислава з Ничаїв Богачевська

упокоїлась 1 січня 2008 р. у Вашинґтоні

проживши 98 років: Вона народилась 24 грудня 1909 р. в Сокалі в Україні. На протязі останніх 10 років здебільшого жила у Києві і Львові.

Похоронні відправи відбудуться у Філядельфії, де Покійна жила на протязі багатьох років і була активна в громадському житті (Союз Українок Америки, Пласт).

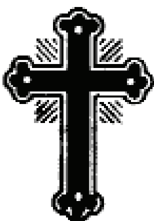
В п'ятницю, 11 січня о 5-ій год. по пол. Парастас у Nasevich Funeral Home, 9529 Bustleton Ave., Philadelphia, PA 19115.

В суботу, 12 січня о 9-ій ранку Парастас у у Nasevich Funeral Home, 9529 Bustleton Ave., Philadelphia, PA 19115.

В суботу, 12 січня о 10-ій ранку заупокійна Літургія в церкві Благовіщення Пресвятої Богородиці (Annunciation of the B. V. M. Ukrainian Byzantine Catholic Church, 1206 Valley Rd., Melrose Park, PA) та поховання на Цвинтарі Пресвятої Марії в Jenkintown, PA при вулиці Фокс Чейс.

Микола Ничай, брат
Ігор Богачевський, син
Марія Одежинська і Марта Богачевська-Хомяк, доньки
Ростислав Хомяк, зять
Онуки: Ростислава Стокер, Ксеня Муха, Олена Бенкстон, Марія Одежинська Таня Хомяк-Салві, Теодора Хомяк
дев'ять правнуків.

Замість квітів на могилу родина пропонує пожертви
– на журнал Союзу Українок „Наше Життя" (UNWLA, 203 Second Ave., New York, NY 10003);
– на Український Католицький Університет у Львові, через Ukrainian Catholic Education Foundation, 2247 West Chicago Ave., Chicago IL 60622.

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 2 січня 2008 р. відійшла у Божу вічність на 96-му році життя
наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

СВ. П.

ЕВДОКІЯ КЛИМИШИН

Похоронні відправи відбулися:
• Панахида в похоронному заведенні у Денвіл, Ню-Джерзі
• Похорон в церкві св. Йосафата у Воррен, Миш.

Залишилися в смутку:
доньки – ЛЮБОМИРА з мужем ВОЛОДИМИРОМ ДЗІНЬҐАЛОЮ
– ХРИСТИНА з мужем ЗЕНОНОМ ГУМЕНЮКОМ
син – РОМАН з дружиною ДЖОВІ
внуки – ХРИСТИНА ДЗІНЬҐАЛА
– МИКОЛА КЛИМИШИН
– МИРОСЛАВА, МАРКО і РОМАН ГУМЕНЮКИ
– ЛЯРИСА з мужем МИХАЙЛОМ ВАРЯНКА
– KATHY з мужем SEAN FETTERS
правнуки – ЛУКА, СІЕРА, ШОН
братанка – УЛЯНА КЛИМИШИН
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і в Україні.

Вічна Її пам'ять!

Донька ЛЮБОМИРА з родиною.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • ***Марійка Оціславська 973-292-9800 #3040***

ОКСАНА ТРИТЯК
Професійний продавець забезпечення УНС
OKSANA TRYTJAK
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3071) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: OKSANAUNA@COMCAST.NET

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець забезпечення УНС
CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave., Springfield, NJ 07081
Tel.: (973) 376-1347

Д-р МАРКО ЛУЦЬКИЙ
дентист-стоматолог
виконує
- зубні коронки
- пльомби
- root canal
- зубні протези
- лікує захворювання ясен.

Приймаємо за попереднім домовленням.

Тел.: (212) 697-8178
30 East 40th Street, 7 Floor # 706
New York, NY 12016

• ПРАЦЯ •

Старша жінка шукає доглядачку у Сильвер Спрінґ, Мд.
Тел.: (301) 384-9192

Потрібний фахівець з боротьби проти шкідливих комах (pest control technician). Досвід необов'язковий – ми навчимо. Мусить мати своє авто та володіти англійською мовою. 11.00 дол./год. Праця 3 тижні нічна зміна (9 веч. – 5 ранку), а 1 тиждень денна зміна.
Тел.: (201) 455-3829

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

• ДО ВИНАЙМУ •

6-кімнатне помешкання на першому поверсі двоповерхового будинку, Woodside (Queens). Добрий доїзд до Мангаттану, близько до підземок та магазинів з харчами. Побажана родина дорослих осіб.
Тел.: (718) 478-4411

• РІЗНЕ •

Куплю ***картини*** *старих українських мистців до своєї приватної колекції. Оплата за домовленістю.*
Тел.: (312) 330-0956
Михайло

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ **„Свобода“** ☐ **„The Ukrainian Weekly“**

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище: ....

Адреса: ....

....

Число телефона: ....

Зголошення присилати до: Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
Переведення зміни адреси триває 1-2 тижні.

Відділ реклами у „Свободі“: (973) 292-9800, дод. 3040

KARPATY TRAVEL

121 Runnymede Road,
Toronto, ON, Canada M6S 2Y4
1-800-265-7189 • в Торонто (416) 761-9105
e-mail: karpatycanada@yahoo.com

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ: ВІЗИ, АВІАКВИТКИ, ЗАПРОШЕННЯ ДО КАНАДИ ТА США, СТРАХІВАННЯ

Для вашої зручності все можна залагодити за телефонами:

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ ХАРЧОВІ ПАКУНКИ ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

1-800-265-7189 **(416)-761-9105**

НАДІЙНО ТА ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави.
Найдешевші міжнародні телефонні розмови.
Переписуємо відеокасети та DVD.

Як посилати, літати чи телефонувати то тільки через “КАРПАТИ”